

NIEUWSBRIEF

Studiereis 2010

Tree Hugger in Shanghai

Kunstenaars & Televisie

Kunstenaars & School

Klanttevredenheidsonderzoek

Beeldbijdrage Zedz

Nieuws van de intendanten

Post uit Schloss Ringenberg

Promoveren in de kunsten

Ateliers voor ontwerpers

Prijs voor de Jonge Kunstkritiek

Koolhaas in Beijing

F

FONDS VOOR
BEELDENE KUNSTEN
VORMGEVING
EN BOUWKUNST

17

VOORWOORD

Deze papieren Nieuwsbrief wordt links en rechts ingehaald door de digitale nieuwsbrieven van het Fonds BKVB. Sinds december vorig jaar worden die regelmatig rond gemaild. Zij bevatten het laatste nieuws, deadlines, tentoonstellingsberichten en allerlei wetenswaardigheden. Wie deze brief wil ontvangen kan zich aanmelden via de website.

Uit het klanttevredenheidsonderzoek dat Motivaction in opdracht van het Fonds BKVB uitvoerde, blijkt dat deze digitale nieuwsbrief bij de ontvangers zeer op prijs gesteld wordt maar dat het bestaan ervan te weinig bekend is. Dat klopt want de snelle digitale brief bestaat nog niet zo lang.

Het klanttevredenheidsonderzoek is een verplichting die het Ministerie van OCW aan de fondsen heeft opgelegd om middels een enquête te onderzoeken hoe de gebruikers over het desbetreffende fonds oordelen. De uitkomst is voor het Fonds BKVB zeer positief, waarbij zowel gehonoreerde als afgewezen aanvragers een ruime voldoende geven. Een opvallende uitkomst van het onderzoek naar 'de gebruikersvriendelijkheid' van het Fonds BKVB is dat veel aanvragers zeggen meer te willen weten van de bijzondere activiteiten en mogelijkheden zoals de studiereis, de intendanten en tijdelijke subsidieregelingen. Voor het Fonds BKVB was dit een verrassing omdat wij zelf menen daar zoveel aandacht aan te besteden dat kunstenaars kunnen denken dat de gewone subsidieaanvraag uit beeld is verdwenen. Over het onderzoek en de uitkomsten in deze Nieuwsbrief meer, even als over de intendanten, de studiereis en nieuwe buitenlandateliers. Bovendien is bij deze Nieuwsbrief een extra publicatie meegestuurd met de lezing die Arnon Grunberg onlangs gaf op uitnodiging van o.a. de intendant strips.

In de pers is aandacht geweest voor het onderzoek naar een mogelijke fusie tussen het Fonds BKVB en de Mondriaan Stichting. Voor sommigen kwam dit bericht als een verrassing, voor andere is het evenwel de logische vervolgstap in een helder proces. In het beleidsplan 2009-2012 staat al dat het Fonds BKVB er een voorstander van is dat de vraag naar de verhouding en taakafbakening tussen beide fondsen opnieuw gesteld moet worden omdat de kunstpraktijk veranderd is en de werkzaamheden van beide fondsen mede daardoor in elkaars verlengde zijn komen te liggen. Het klassieke onderscheid tussen vraag en aanbod is anders geworden en dat heeft zijn uitwerking op de werkwijze van de fondsen. De Raad voor Cultuur ondersteunde dit voorstel in zijn advies *Innovieren, Participeren!* Nu, drie jaar later, worden de vragen dan werkelijk gesteld en het onderzoek ter hand genomen. Wat de uitkomst daarvan zal zijn, is nog de vraag.

Op de site van het Fonds BKVB zal hier, als er meer nieuws over is, aandacht aan besteed worden. Ook is op de site al aangekondigd dat zogenaamde spoedaanvragen (vandaag aanvraag indienen, morgen uitslag) alleen in zeer dwingende gevallen en dan niet met de termijn van een dag kan. Dat heeft mede te maken met het toenemend aantal aanvragen. Meer dan de laatste jaren het geval was, krijgt het Fonds BKVB aanvragen voor beeldende kunst, vormgeving en bouwkunst te verwerken.

Vaak wordt ons gevraagd wat de effecten van mogelijke bezuinigingen voor het Fonds BKVB kunnen zijn. Op deze begrijpelijke vraag hebben wij geen pasklaar antwoord; dat hangt af of en in welke mate er bezuinigd gaat worden. Ook hier geldt dat de site en de digitale nieuwsbrief snelle bronnen van adequate informatie zijn. Onderzoek alle dingen en behoud het goede, is een veel geciteerde uitspraak van de apostel Paulus. Ik wil die in deze tijden van verandering hier graag herhalen.

Lex ter Braak
directeur Fonds BKVB

studiereis Fonds BKVB bijna van start

De negende Fonds BKVB studiereis met als titel *What's up, what's down. Cultural Catalysts in Urban Space* heeft tot doel de stedelijke transformaties van de afgelopen decennia in een aantal secondary cities in Europa te onderzoeken. Van 1 tot en met 17 oktober 2010 reist een gezelschap van 20 architecten, stedenbouwkundigen, kunstenaars, vormgevers en beschouwers naar de Balkan (Skopje, Prishtina, Tirana), Marseille, vervolgens naar Noord- Engeland (Manchester, Leeds, Liverpool) en de Baskische regio (Bilbao en Vitoria-Gasteiz). Op de weblog <http://studiereis.fondsbkvb.nl> is de reis van dag tot dag te volgen door bijdrages in tekst en beeld van de reisdeelnemers.

WHAT'S UP

WHAT'S DOWN

'Het Groninger Forum is een ontmoetingsplaats, een dynamisch centrum voor informatie, verdieping, educatie, ontspanning, debat en reflectie' zo staat er op de website van één van de initiatiefnemers, het Groninger Museum, te lezen. Maar wat een bruisend hart midden in de binnenstad had moeten worden, ligt de afgelopen maanden door olopemde kosten flink onder vuur. Nu er ook vraagtekens worden gesteld bij de magere culturele programmering, groeit het verzet onder bewoners én politici. En dat terwijl de vakjury en bewoners eensgezind hun voorkeur uitspraken voor het sculpturale ontwerp van NL Architects. Hoe is het mogelijk dat het draagvlak voor wat enkele jaren geleden nog een culturele redding voor de binnenstad werd genoemd, zo sterk afkalfde dat het project inmiddels kwalificaties als megalomaan en geldverslindend heeft gekregen?

De discussie over het Groninger Forum staat niet op zichzelf. De globalisering van de economie dwingt steden op zoek te gaan naar wat hen onderscheidt. Al enkele decennia, sinds de oplevering van het Centre Pompidou, hebben stadsbesturen culturele blockbusters ontdekt als instrument om de eigen stad op de kaart te zetten. Eind jaren negentig wakkerde het succes van het Guggenheim Museum in Bilbao deze onderlinge concurrentiestrijd tussen Europese steden alleen maar aan. Juist in de steden waar de industrialisatie in korte tijd tot bloei kwam maar daarna ook weer snel wegebde, kreeg het cultureel prestige als symbool van een stedelijk zelfbewustzijn ruim baan. Hoge budgetten werden beschikbaar gesteld om de geleidelijke transitie van de industriële naar postindustriële stad met iconografische architectuur vorm te geven. Maar in het wankele evenwicht van *city branding* raakte de culturele sector langzaam maar verweven met het kapitaal van de stedelijke economie. Ongewild werd ze een aantrekkelijk marketing instrument voor stadsbesturen die veel eerder een economisch dan sociaal-cultureel doel nastreefden: een speler te zijn in de wereldeconomie van morgen. In het verlangen toeristen, bedrijven en een welvarende middenklasse aan zich te binden, werd zo voorbijgegaan aan de maatschappelijke behoefte van de lokale bevolking waardoor een stevig sociaal-culturele fundering veelal ontbrak.

Deelnemers aan deze studiereis zijn: Elger Blitz, Tijs van den Boomen, Frans Boots, Simon Franke, Lotte Haagsma, Lene ter Haar, Frank Havermans, Ellen Holleman, Lada Hrsak, Michiel van Iersel, Dieuwertje Komen, Robert-Jan de Kort, Sabrina Lindemann, Tilmann Meyer-Faje, Jan Rothuizen, Wouter Sibum, Su Tomesen, Edwin Verdurmen, Maarten Verweij en Neeltje ten Westenend.

Kenzo Tange, maquette masterplan reconstructie Skopje, jaren '60

Zo verrezen het afgelopen decennium in vele stadscentra culturele pronkstukken die zich nadrukkelijk in de publieke ruimte manifesteerden. Los van de stedelijke en sociale context domineerden zij hun omgeving maar bleken in sommige gevallen wel de potentie te hebben verpauperde stadsdelen nieuw leven in te blazen. De consequenties van dergelijke eenmalige kapitaalcrachtige investeringen zijn bekend: het gebied gentrificeert, de huizenprijzen stijgen, de bewoners met lagere inkomens verdwijnen en de kans op sociale segregatie neemt toe. De Amerikaanse journaliste en activiste Jane Jacobs wees er in de jaren zestig in haar publicaties al herhaaldelijk op dat het juist de bewoners zijn die een stad haar vitaliteit en levendigheid geven. Zij had een scherp oog voor de subtiele ordening en werking van het sociale weefsel van de stad en de betekenis ervan voor het regenererend vermogen van stadswijken.

In het kielzog van Jacobs is een groeiend zelfbewustzijn en actieve betrokkenheid van bewoners bij de inrichting van de openbare ruimte waarneembaar. Ontwerpers en kunstenaars strijden samen met bewonersgroepen uit onvrede over *top down* planning voor meer zeggenschap over hun eigen (woon)omgeving. Met verwijzing naar de sociale netwerken waar zij deel van uitmaken, claimen zij meer inzicht te hebben in de ruimtelijke voorzieningen die nodig zijn voor hun wijk. Daarin gaat het niet om het creëren van architectonische iconen en zeker niet om *city branding*, maar om kleinschalige interventies op buurt- en wijkniveau die het lokale en collectieve verbeelden. Tijdelijke projecten zoals performances, installaties, stadssafari's en virtuele evenementen die op het web tot stand komen, behoren ook tot deze artistieke praktijken. Deze groepen opereren vanuit een onafhankelijke positie, zijn vaak multidisciplinair van opzet en maken deel uit van verschillende sociale netwerken. Hierdoor zijn ze in staat vroegtijdig ontwikkelingen te signaleren en snel in te spelen op dynamische processen.

Deze nieuwe professionals identificeren zich met het veld waarin zij actief zijn: de openbare ruimte. Voor hen is de openbare ruimte

een laboratorium dat mogelijkheden biedt nieuwe allianties aan te gaan en nieuwe strategieën te ontwikkelen. Vanuit een grootstedelijk engagement combineren ze een professionele houding met een sociale, soms zelfs, provocatieve praktijk. Nu de hoogconjunctuur heeft plaats gemaakt voor economische crisis, zal alleen al uit noodzaak deze kleinschalige initiatieven aan betekenis winnen en zelfs als alternatief voor de zoveelste culturele blockbuster worden ingezet. Stadsbesturen en overheden hebben het alternatieve circuit inmiddels stevig omarmd en zetten het in als effectief instrument om politieke doeleinden te realiseren. Hierdoor dreigt het gevaar dat ze naadloos worden opgenomen door de mondiaal heersende neoliberale markteconomie en hun onafhankelijkheid en vrijheid verliezen.

Met deze studiereis gaan we op zoek naar *good* en *bad practices* van de vele vormen die het cultureel activisme inmiddels wereldwijd heeft gekregen. We beperken ons tot een aantal middelgrote Europese steden, de zogenaamde *secondary cities*, die qua omvang vergelijkbaar zijn met de grote steden in Nederland. We zijn nieuwsgierig hoe kunstenaars en ontwerpers binnen het spanningsveld van politiek, overheidsbeleid, marktwerking en publiek opereren. Hoe verhouden ze zich tot de *top down* planning van de overheid? Kan stedelijke acupuncture werkelijk de basis vormen voor succesvolle ruimtelijke ontwikkelingsstrategieën? Zo ja, wat zijn de succesfactoren? En zijn we überhaupt in staat om dit te beoordelen of is een ander beoordelingskader noodzakelijk? We organiseren ontmoetingen en debatten om te achterhalen wat de motieven, ambities en valkuilen zijn. Daarnaast bezoeken we ook de door politici geregisseerde culturele projecten van gerenommeerde architecten in verlaten havenfronten en stedelijke gebieden zoals biënnales en culturele terreinen. Op deze manier hopen we inzicht te krijgen in de wijze waarop het creatieve potentieel van de stad, *top down* en *bottom up*, wordt ingezet als aanjager voor de verbetering van de stedelijke publieke ruimte.

AH

Wandschildering Rirkrit Tiravanija, Tirana. Foto: Joonas Lytinen

Richard Wilson, *Turning the place over*, Liverpool Biennale 2007

Guggenheim Museum, Bilbao

TOELICHTING 04

EDWIN ZWAKMAN DE TREE HUGGER

Changfeng is één van de oudste en grootste parken van Shanghai. Een aantal kunstmatig aangelegde meren en bergen overwoekerd door subtropische flora. Hevige regenval verandert de wirwar van paadjes en stepping stones regelmatig in geheimzinnige moerasen, vol met oorverdovend zoemende insecten. Voor een Chinees park staan er weinig sculpturen, voornamelijk van voor de culturele revolutie. Twee roestvrij stalen jonge pioniers wijzen vijf meter hoog in de toekomst, omgeven door haut-reliëfs in een geometrische constructie die hun heldendaden tonen. Zoals daar zijn: braaf naar school gaan en rijke klasgenootjes met een bordje om hun nek naar een opvoedingskamp begeleiden. Op de meren wordt druk gevaren in plastic zwanen, oranje auto's en waterfietsen. Het vaste land wordt gebruikt voor de stichtelijke hobby's waar vele Chinezen hun vrije tijd mee doorbrengen: dansen (tango, ballroom, traditie-neel), sport (badminton, achteruitlopen, tafeltennis), meditatie (tai chi, zwaard-/waaierzwaaien, tree hugging), spel (kaarten, Mahjong, Chinees schaak) en alle mogelijke vormen en stijlen van musiceren. Flaneurs uit alle leeftijdsgroepen trotseren alleen of in kleine groepen de vochtige hitte. Paartjes proberen privacy te vinden op de smalle rotspaadjes en pagodepaviljoens op de berg. Maar in China ben je nooit alleen.

Elk jaar starten vele kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars projecten die mede mogelijk worden gemaakt door financiële ondersteuning van het Fonds BKVB. In deze rubriek biedt het Fonds BKVB de ruimte voor toelichting, dit keer aan beeldend kunstenaar Edwin Zwakman die een idee uitwerkte dat ontstond tijdens zijn verblijf in de projectstudio China en uiteindelijk blijvend sluitstuk vormde van het programma van het Dutch Culture Centre tijdens de Wereldexpo 2010 Shanghai.

In deze idylle staat sinds kort een raadselachtig gevaarte. Een voetgangersbrug zoals men die overal in China aantreft om de steeds drukker snelwegen die de steden doorkruisen over te komen. Alleen gaat deze brug nergens heen. Zij maakt slechts een perfecte cirkel rond een grote plataan, om dan negen meter boven haar begin in de lucht op te houden. Naar boven lopen is als een bergwandeling; de steile helling dwingt tot langzaam lopen, waardoor men meer om zich heen gaat kijken. De berg, het meer, maar vooral de boom in wiens kruin de weg eindigt worden op een andere manier zichtbaar.

Althans dat hoop ik. Sinds enige tijd probeer ik de ervaringen die ik door het bouwen van landschappen in mijn studio met foto's opriep in de openbare ruimte gestalte te geven. Dezelfde generieke, functionalistische architectuur, dezelfde bevreemding waar situaties op het laatste moment niet aan verwachtingen voldoen. Alleen geen karton maar beton. Vorig jaar werden de eerste schetsen tijdens mijn verblijf in het Beijing atelier uitgewerkt in 3d modellen en maquettes. Nu dan de realisatie in het park. Enerzijds zegt dit iets over de snelheid van ontwikkelingen in China. Anderzijds is het project een uitzondering in een zee van esthetische, figuratieve en conservatieve sculpturen. Volgens ingewijden het enige permanente conceptuele kunstwerk in de openbare ruimte van Shanghai.

Edwin Zwakman

Edwin Zwakman, *Tree Hugger*, Shanghai 2010, beton, staal 9,2 x 10,15 meter

TOELICHTING BIJ TWEE TIJDELIJKE REGELINGEN

Dit voorjaar lanceerde het Fonds BKVB twee nieuwe tijdelijke regelingen: Kunstenaars & School en Kunstenaars & TV. Op beide aankondigingen werd enthousiast gereageerd, maar uit de reacties is ook duidelijk geworden dat er nog wel wat onduidelijkheden bestaan over opzet en doel van beide subsidie-mogelijkheden. Daarom de belangrijkste uitgangspunten en voorwaarden hierbij nog een keer op een rij.

KUNSTENAARS EN TELEVISIE

Met de nieuwe regeling Kunstenaars en Televisie wordt de samenwerking tussen omroepen, producenten en kunstenaars gestimuleerd. Hiermee wordt getracht de kwaliteit van de inrichting van Nederlandse televisieprogramma's te verhogen en een groot publiek vertrouwd te laten raken met de Nederlandse kunsten.

- De regeling Kunstenaars en Televisie is bedoeld om de fysieke kwaliteit en inrichting van programma's te vergroten middels o.a. decorontwerp, produkt- en grafische vormgeving, mode, interieur-architectuur en nieuwe mediatoepassingen.
- De regeling is nadrukkelijk bestemd voor plannen die een omroep of producent samen met een professionele beeldend kunstenaar, vormgever of architect ontwikkelen. De aanvraag moet dan ook door beide partijen worden ondertekend.
- De regeling is niet bedoeld voor documentaires over kunstenaars of het maken van programma's over kunst en cultuur.
- Maximaal 50% van de projectkosten kunnen door het Fonds BKVB worden gefinancierd, op voorwaarde dat de betrokken omroep/producent een eigen bijdrage van minimaal 50% levert. De bijdrage van het Fonds BKVB wordt toegekend aan de betreffende kunstenaar, niet de omroep of producent.

Daarnaast is de commissie actief aan het scouten om nieuwe allianties tussen programmamakers en kunstenaars te bewerkstelligen. Doel is kunstenaars te verbinden aan televisieprogramma's van zowel de publieke omroep als commerciële en wellicht lokale en internet zenders, en op een andere dan de gangbare manier na te denken over de visuele kwaliteit van tv-programma's.

De eerste toekenning van de commissie Kunstenaars en Televisie is voor decorontwerper (en voormalige oeuvreprijswinnaar) Keso Dekker die samen met de makers van het tv-programma NPS Podium een ambitieus vormgevingsproject heeft ontwikkeld, dat op een vrij wezenlijke manier de mogelijkheden van het medium onderzoekt.

David Bade, Hangout-Sitdown, 2010.

KUNSTENAARS EN SCHOOL

Een 'hang-zit-sculptuur' in wording voor het schoolplein van de Hofstede Praktijkschool te Den Haag, in opdracht van 'Stroom' Den Haag en met steun van het Fonds BKVB en stichting Doen. De 2de en 3de klassen van deze school en diverse andere deelnemers participeerden tijdens een tweeënhalve maand durende workshop in 'Gemak' in Den Haag afgelopen voorjaar. Het resultaat was een groeiende zeer dynamische installatie die onmogelijk een op een viel te verwerken tot een 'huffer-proof' beeld. David Bade werkte verder aan het beeld deze zomer, maakte keuzes, reduceerde, balanceerde en toont op de tentoonstelling *Beeld Hal Werk* in Amsterdam Noord het destil-laat en de fase vlak voordat de definitieve wapening, coating en kleuren toegepast zullen worden en het beeld zijn uiteindelijke plaats vindt op het schoolplein.

Met de nieuwe regeling Kunstenaars en School worden onderwijsinstellingen in staat gesteld als opdrachtgever voor het vervaardigen van een kunstwerk op te treden. Hiermee wordt getracht de kwaliteit van de inrichting van Nederlandse onderwijsinstellingen en de daarbij behorende openbare ruimte te vergroten en daarmee een opgroeiend publiek vertrouwd te maken met de kwaliteit van de Nederlandse vormgeving en beeldende kunst.

- De regeling is nadrukkelijk bestemd voor plannen die een onderwijsinstelling samen met een professionele beeldend kunstenaar of vormgever ontwikkelen. De aanvraag moet dan ook door zowel de onderwijsinstelling als de betrokken kunstenaar worden ondertekend.
- De plannen kunnen betrekking hebben op werken met een blijvend karakter, maar ook op meer procesmatige, immateriële projecten.
- De regeling is niet bedoeld voor educatieve projecten en/of projecten van kunstvakleerkrachten.
- Maximaal 60% van een te realiseren kunstwerk kan door het Fonds BKVB worden gefinancierd op voorwaarde dat de betrokken onderwijsinstelling een eigen bijdrage van minimaal 40% levert.

De adviescommissie beoordeelt de aanvragen op grond van:

- de kwaliteit van het werk van de aanvragende kunstenaar/ontwerper van de afgelopen 4 jaar
- de kwaliteit van het ingediende plan en de kwaliteit van de context waarin de aanvrager zijn werk toont
- de wijze waarop de opdracht tot stand is gekomen en de betrokken kunstenaar is geselecteerd
- de wijze waarop de onderwijsinstelling zal zorgen voor een blijvende draagkracht voor het te realiseren project.

Voor een professioneel advies en begeleidingstraject kunnen bijvoorbeeld bureaus als *Kunst en Bedrijf*, *Stroom* in Den Haag, *Vario Mundo* in Amersfoort worden ingeschakeld. Deze adviesbureaus kunnen ook zelf scholen en kunstenaars matchen of projecten voordragen, maar maken geen deel uit van de adviescommissie.

Vooruitlopend op de nieuwe regeling zijn bij wijze van pilot inmiddels twee projecten gehonoreerd: Joost Swarte heeft een aantal glas-in-loodramen gerealiseerd voor het Coornhert Lyceum in Haarlem en David Bade maakt voor de nieuwbouw van de praktijkschool Hofstede in Den Haag een permanent beeld voor het schoolplein.

Voor meer informatie over Kunstenaars en Televisie en Kunstenaars en School: www.fondsbkvb.nl/tijdelijke_regelingen

SAMENVATTING KLANT TEVREDENHEIDS ONDERZOEK

In opdracht van het Fonds BKVB heeft onderzoeksbureau Motivation een onderzoek uitgevoerd naar het beeld dat aanvragers hebben van het Fonds BKVB en hun oordeel over de uitvoering van taken door het Fonds. Dit kwantitatieve onderzoek is uitgevoerd onder individuele beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars die in de afgelopen twee jaar subsidie hebben aangevraagd bij het Fonds BKVB. De steekproef beslaat een brede groep individuele aanvragers, van verschillende professionele niveaus en van beginnend tot gevorderde kunstenaars.

In totaal zijn 4.230 aanvragers uitgenodigd om deel te nemen aan het online onderzoek, waarvan er uiteindelijk 1.424 (34%) de vragenlijst hebben ingevuld. In het onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen aanvragers van wie de laatste aanvraag gehonoreerd is (524) en van wie de laatste aanvraag niet gehonoreerd is (900).

Onder aanvragers staat het Fonds BKVB vooral bekend om zijn subsidies, waarbij het startstipendium, het basisstipendium en de bijdrage werkbudget het meest genoemd werden. Op het gebied van internationalisering worden de buitenland ateliers veelvuldig genoemd. Nagenoeg alle aanvragers hechten er waarde aan dat het Fonds BKVB deze buitenland ateliers ter beschikking stelt. Daarnaast vinden veel aanvragers het belangrijk dat het Fonds publicaties uitbrengt, publieksactiviteiten organiseert en fondsprizen uitreikt. De studiereis, het uitzetten van pilotprojecten en het stimuleren via intendanten zijn activiteiten die relatief minder bekend zijn bij de totale groep aanvragers. Dit is logisch, omdat ze elk bedoeld zijn voor een specifieke subdoelgroep. Een meerderheid van de totale groep aanvragers geeft wel aan het belangrijk te vinden dat het Fonds deze activiteiten uitvoert. Een deel van de aanvragers zou graag zien dat het Fonds naast financiële ondersteuning ook inhoudelijke ondersteuning biedt.

Een ruime meerderheid van de aanvragers is van mening dat zij voldoende geïnformeerd wordt over de activiteiten van het Fonds BKVB. Aanvragers van wie de laatste aanvraag niet gehonoreerd is, vinden overigens vaker dat zij niet voldoende geïnformeerd worden. De informatie wordt vooral van de website gehaald, maar wordt ook verkregen via derden of via advertenties in bijvoorbeeld kunstbladen. Twee van de vijf aanvragers lezen de digitale nieuwsbrief. Het bereik van de digitale nieuwsbrief is nog niet heel groot – deze is ook pas net beschikbaar – maar er blijkt wel behoefte aan. Veel aanvragers die minder tevreden zijn met de informatievoorziening, laten weten de nieuwsbrief niet te kennen, maar zouden deze graag willen ontvangen. Een deel van de groep aanvragers die minder tevreden zijn met de informatievoorziening, vindt de subsidieverstrekking niet transparant genoeg. Verschillende aanvragers willen meer inzicht in de wijze waarop de besluitvorming tot stand komt en zouden graag zien dat het Fonds BKVB meer informatie verstrekt over de resultaten, inclusief motivatie.

In het onderzoek is gevraagd naar sterke en zwakke punten van het Fonds BKVB. Veel aanvragers zijn blij met het feit dat er een fonds bestaat dat door middel van subsidieverstrekking plannen helpt ver-

wezenlijken en bijdraagt aan het opzetten van nieuwe initiatieven. Verder komen als positieve punten naar voren de strakke organisatie, de toegankelijkheid, deskundigheid, vooruitstrevendheid, betrokkenheid en de stimulerende werking die daar van uit gaat. Veel van de aangedragen verbeterpunten komen spontaan voort uit de wens dat de subsidieverstrekking en toewijzingscriteria inzichtelijker worden. Eén op de tien aanvragers is bijvoorbeeld niet tevreden over de onderbouwing in geval van afwijzing en verschillende aanvragers vinden dat het Fonds transparanter moet zijn. Deze kritiek komt vooral van de aanvragers van wie de laatste aanvraag niet gehonoreerd is, maar in zekere mate ook van aanvragers die een positief advies gekregen hebben op hun laatste aanvraag. Ditzelfde valt terug te zien in de voorgelegde stellingen. Het merendeel van de aanvragers van wie de laatste aanvraag gehonoreerd is, vindt dat het Fonds BKVB voldoende verantwoording aflegt over zijn activiteiten en beleid. Van de groep aanvragers van wie de laatste aanvraag niet gehonoreerd is, vindt eenderde dat er voldoende verantwoording wordt afgelegd. Het merendeel van beide groepen aanvragers is het erover eens dat het Fonds een belangrijke rol speelt in hun vakgebied, voldoende aandacht geeft aan de verschillende disciplines, oog heeft voor ontwikkelingen en voldoende subsidiemogelijkheden biedt.

Zowel het spontane als geholpen beeld dat aanvragers hebben van het Fonds BKVB is ambigu: aan de ene kant is er een vertrouwensbasis en wordt het Fonds getypeerd als zorgvuldig, deskundig en faciliterend, maar aan de andere kant kijkt een deel van de aanvragers van wie de laatste aanvraag niet gehonoreerd is, met argwaan naar bijvoorbeeld de subsidieverstrekking en typeert een deel van deze groep het Fonds als gesloten, bureaucratisch en ondoorzichtig. Een conclusie is dat de manier waarop de aanvraag is gehonoreerd van invloed is op de wijze waarop men aankijkt tegen het Fonds. Aanvragers van wie de laatste aanvraag is afgewezen, zijn veel kritischer in hun oordeel over het Fonds, maar ook voor aanvragers wier laatste aanvraag wel gehonoreerd is, geldt dat er een vrij groot verschil is tussen het huidige imago en het door aanvragers gewenste imago. Dit geldt met name voor de aspecten transparantie, snelheid, flexibiliteit en onafhankelijkheid. Deze eigenschappen vindt men zeer belangrijk voor het functioneren van het Fonds, maar niet altijd kenmerkend voor de organisatie.

De aanvragers die een positief advies kregen op hun laatste aanvraag, geven het Fonds BKVB gemiddeld een 7,9 voor de manier waarop het zijn activiteiten uitvoert. Meer dan de helft van deze groep geeft het cijfer 8 en er worden nagenoeg geen onvoldoendes uitgedeeld. Aanvragers die een negatief advies kregen op hun laatste aanvraag, geven gemiddeld een 6,2. Ook aanvragers die zich niet voldoende geïnformeerd voelen over de activiteiten van het fonds, zijn iets negatiever in hun oordeel. Het merendeel van alle aanvragers is tevreden over de informatievoorziening op de website en de overzichtelijkheid van de subsidiemogelijkheden. Daarnaast is men tevreden met de helderheid van en toelichting bij de aanvraagformulieren en de accuratesse en snelheid van de betalingsafhandeling na toewijzing.

Uitkomsten

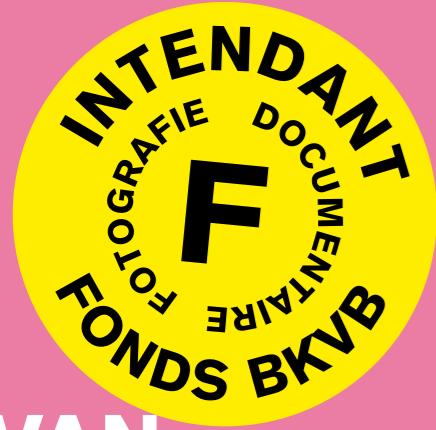
Het Fonds BKVB is verheugd met de uitkomsten van dit onderzoek. Het toont aan dat het Fonds BKVB zijn taken naar tevredenheid van de aanvragers uitvoert.

Het belangrijkste kritiekpunt is de wijze waarop het Fonds BKVB de afwijzingen motiveert. Het Fonds heeft begrip voor deze kritiek maar heeft hier tegelijkertijd zijn inhoudelijke, praktische en historisch gegroeide redenen voor. In een volgende Nieuwsbrief meer hierover. Uit het onderzoek blijkt ook dat, vooral jonge, aanvragers behoefte hebben aan meer begeleiding bij het indienen van een aanvraag. Bij wijze van proef zal het Fonds BKVB vanaf oktober 1 x per maand een voorlichtingsbijeenkomst organiseren die voor iedereen toegankelijk is. Deze mogelijkheid zal worden aangekondigd op de website en via de digitale nieuwsbrief waar iedereen zich via de button op de homepage van www.fondsbkvb.nl voor kan aanmelden.

MB

INTENDANTEN

Ruim een jaar geleden heeft het Fonds BKVB een aantal intendanten ingesteld die tot taak hebben binnen een afgebakende periode een specifieke discipline of ontwikkeling te stimuleren. Gert Jan Pos werd aangesteld als intendant strips, Annelies Kuiper als intendant documentaire fotografie en Özkan Gölpinar als programmamanager culturele diversiteit. Op de volgende pagina's doen zij verslag van hun activiteiten en tot nu toe geboekte resultaten.

VAN AANJAGER TOT BREEKIJZER

Homokus in Beirut, foto: Jeroen Kramer

Beirut Untitled, foto: Jeroen Kramer

“Al met al ligt er aanzienlijk wat op het bord van Annelies Kuiper: geen schijf van vijf, maar een schijf van zeven waarbinnen zij voedzame en aantrekkelijke combinaties moet maken. Zij is aanspreekpunt, aanjager, motor, breekijzer, bemiddelaar en – hopelijk maar heel af en toe – pispaal.” Dit stond in een artikel van Merel Bem in Nieuwsbrief 016 over de zeven speerpunten van het programma van de intendant documentaire fotografie.

Aanspreekpunt

Ik ben inderdaad een aanspreekpunt, zowel voor documentair fotografen, organisatoren, curatoren als intern bij de secretarissen en coördinatoren die bij het Fonds BKVB werken. Wekelijks zie ik interessante projecten voorbij komen. Er zijn heel wat fotografen die flink aan de weg timmeren met talloze projecten. Het intendantschap voorziet niet alleen in een financiële stimulans, maar hopelijk ook in een inhoudelijke door het geven van advies en delen van netwerken.

Aanjager

Aanjager ben ik ook. Het instellen van een intendant documentaire fotografie door het Fonds BKVB joeg al veel discussies aan. Er werden afgelopen jaar veel debatten georganiseerd over documentaire fotografie, over nieuwe media, over fotografie in de krant, over de financiële crisis in de fotografie, enzovoort. Bij een flink aantal was ik betrokken als sprekers, bij andere als toehoorder. Actief probeer ik ook aanjager te zijn door op www.dutch-doc.nl een aantal essays, twitterberichten, blogposts te publiceren die door een team van wisselende redacteurs worden geschreven. Enerzijds is het doel aanjagen van discussie, anderzijds te informeren en kennis over te dragen. Daar is de docupedia ook een voorbeeld van: een online kennisbank van documentaire fotografie.

Motor

Dat er dit jaar een Dutch Doc Award is uitgereikt, komt voort uit een van mijn programmapunten en de samenwerking met Fotodok. Gezamenlijk waren we de motor achter deze feestelijke uitreiking in de Stadsschouwburg in Utrecht op 6 juni. Er ging een heel traject aan vooraf: een structuur bedenken waarbij de beste projecten naar boven komen, een logistiek plan om het werk te selecteren en digitaal te kunnen voorleggen aan een internationale jury en dan heb ik het nog niet over de moeite om aandacht te vragen voor deze prijs bij het werkveld, de media en fotoliefhebbers. In zeer korte tijd is dat gelukt. Niet alleen winnaar Jeroen Kramer heeft de krant gehaald, ook de andere genomineerden werden met hun serie in blad, krant of internet vertoond. Dit was precies de bedoeling van de prijs: aandacht voor verhalen die met zeer grote inzet van fotografen worden gemaakt.

Breekijzer

Breekijzer klinkt heftig, maar soms moet je meer moeite doen om iets voor elkaar te krijgen. ‘Crisis!’ Is zo'n project. Hier heb ik niet alleen te maken met fotografen en de vakwereld, maar vooral ook met opdrachtgevers die niet perse iets met fotografie hebben. Het zijn welwillende ambtenaren van gemeente of provincie met interesse voor de nieuwste ontwikkelingen in de documentaire fotografie. Sommigen verstrekten niet eerder een opdracht en dan is het breekijzer gehalte wel wat hoger: volharding en geduld. De ambtenarij heeft, waarschijnlijk ongewild, zijn eigen tempo. Toch hebben inmiddels 7 opdrachtgevers een fotograaf aan het werk kunnen zetten met een plan om de crisis in kaart te brengen. September 2011 moeten hiervan de resultaten zichtbaar zijn.

Bemiddelaar

Bemiddelaar zijn is ongeveer synoniem aan het intendantschap. Een intendant staat tussen alle partijen in en probeert de ene activiteit aan de andere te binden, een fotograaf aan een curator voor te stellen, enzovoort. Actief als bemiddelaar heb ik me opgesteld in China en New York. Daar probeerde ik belangstelling te wekken voor Nederlandse fotografie. Dat was in China een stuk moeilijker dan in New York. China heeft nauwelijks een markt om fotografie te verkopen, laat staan documentaire fotografie. Het bezoek aan China leverde wel een tentoonstelling in New York op. De Nederlandse fotografen werden door Amerikaanse bezoekers opgemerkt en tentoonstellingsmaker Marga Rotteveel werd uitgenodigd een tentoonstelling te maken tijdens het New York Photofestival. Als intendant haakte ik aan met een programma van tentoongestelde fotografen die in het theater hun werk en daarmee de Nederlandse fotografie promoten. Het geheel werd door critici als één van de beste tentoonstellingen van het fotofestival aangemerkt. Wellicht heeft ook dit weer een vervolg.

Pispaal

Tsja, en pispaal ben ik natuurlijk ook geweest: wie geld verdeelt, krijgt oorlog. Het is het minst leuke aspect aan het intendantschap. Op de fotografiesite Photoq ontstond zich door 2 schrijvers een discussie over de invulling van het intendantschap. Het lastige met online communicatie is dat een discussie nauwelijks mogelijk is. Ik heb als intendant in een eigen artikel helder geprobeerd uit te leggen wat ik aan het doen ben en waarom. En vooral iedereen uitgenodigd om met eigen ideeën en plannen te komen om de documentaire fotografie in Nederland verder te helpen. Hopelijk wordt die uitnodiging met beide handen aangegrepen en ontstaan er het komende jaar wederom veel activiteiten.

Annelies Kuiper

Intendant documentaire fotografie

Beeldspread volgende pagina's
Zedz, digitale schets 2011

Studie ~schets~ onderzoek
voor monumentale -geometrisch abstracte- driedimensionale graffiti. Uitgangspunt: een fysieke ruimte waar de toeschouwer onderdeel van de graffiti-piece wordt.

IN SEARCH OF THE MIRACULOUS

programmamanager
culturele diversiteit

355°
art
beyond
borders
fonds
bkvb

De wereld is veranderd. Maar vindt dat voldoende weerslag in de Nederlandse kunstensector? Er bestaat in het kunstenveld niet alleen een gebrek aan kennis op het gebied van hedendaagse niet-westerse kunst, er is ook een gebrek aan consensus over de beoordeling en presentatie van deze kunst. Want wie bepaalt wat goede kunst is? In hoeverre kun je een westerse maatstaf toepassen op kunst die zo sterk geglobaliseerd raakt? Allemaal vragen die op dit moment actueel zijn. Verschillende invalshoeken zijn daarbij mogelijk, zolang de keuzes bewust worden genomen. Daarbij is veel zelfreflectie nodig. Internationalisme is aan herdefiniëring toe en fondsen zullen zich meer en meer moeten verhouden tot de wereldwijde kunstwereld.

Het programma 355°, Art Beyond Borders is twee jaar geleden ontstaan vanuit de wens om antwoorden te vinden op deze en andere vragen. Het programma wil niet alleen de meerwaarde van het nieuwe laten zien, maar hierop aansluiten met reflectie en debat. Het gaat dan niet om een dwingende boodschap, maar om het tonen van overeenkomsten, verschillen en geschillen. Daarnaast wil het inzicht bieden in nieuwe vormen van beeldende kunst.

Inmiddels zijn er met meer dan 500 kunstenaars gesprekken geweest. Een groot aantal van deze kunstenaars heb ik begeleid in hun werkproces, gecoacht of gekoppeld aan anderen. Sommigen vroegen om een onderzoeksbudget zodat ze hun artistieke ideeën verder konden uitwerken, anderen kregen de mogelijkheid om bijvoorbeeld deel te nemen aan een groepstentoonstelling of het maken van een publicatie. Rode draad bij alle projecten was voor mij het bevorderen en inzichtelijk maken van de verschillende kwaliteiten.

Daarnaast heb ik gewerkt aan het stimuleren van het kunstinhoudelijke discours rondom culturele diversiteit in Nederland. Daarvoor zijn samenwerkingsprojecten opgezet met verschillende organisaties en kunstinstellingen zodat de opgedane expertise breed verspreid kon worden. Het verspreiden en inbedden van de kennis in het kunstenveld gebeurde op een voor het programma kenmerkende manier, steeds vanuit een sterke maatschappelijke urgentie, waarbij de programmamanager de rol aanneemt van 'aanjager' en 'huwelijksbemiddelaar' tegelijkertijd. De nieuwe cultureel diverse garde beweegt zich vaak buiten de gevestigde orde. Ze denken dat hun werk 'niet wordt herkend' en dat ze daarom 'uitgesloten' worden van de kunstwereld. Ondertussen ontstaan op steeds meer plaatsen in de wereld, niet alleen in de westerse metropolen, nieuwe vertoningplaatsen van internationale cultuur die willen meedingen om 'de krenten in de pap', oftewel de beschikbare financiële middelen.

Ook het debat over culturele diversiteit wordt nog te weinig gevoerd. Daarom organiseerde ik verschillende symposia, conferenties en workshops. De filmmaakster Harriet Duurvoort maakte twee films over hoe culturele diversiteitsbeleid vorm krijgt in Amerika en het Verenigd Koninkrijk. Dit alles om te kijken hoe wij ervoor staan in Nederland en wat we kunnen leren andere landen. Tijdens de conferentie 'Pioneers' in Felix Meritus in samenwerking met Partizan Public en Volume, No Academy en de studierichting Multiplicity van de Hochschule für die Kunst in Zurich, werden internationale cases gepresenteerd op het terrein van Social Design. Verder zijn, met behulp van 355°, Art Beyond Borders, inmiddels vier boeken gepubliceerd die inzicht geven in nieuwe kunstuitingen. Deze publicaties onderstrepen nog eens hoe complex het veld in elkaar zit. En dat de vernieuwing zich niet alleen manifesteert in nieuwe organisatievormen maar net zo vaak fluïde is, niet te vangen in bestaande criteria. Wat onmiddellijk de vraag oproept of diezelfde criteria om artistiek werk te beoordelen ons nog kunnen helpen of juist tegenwerken.

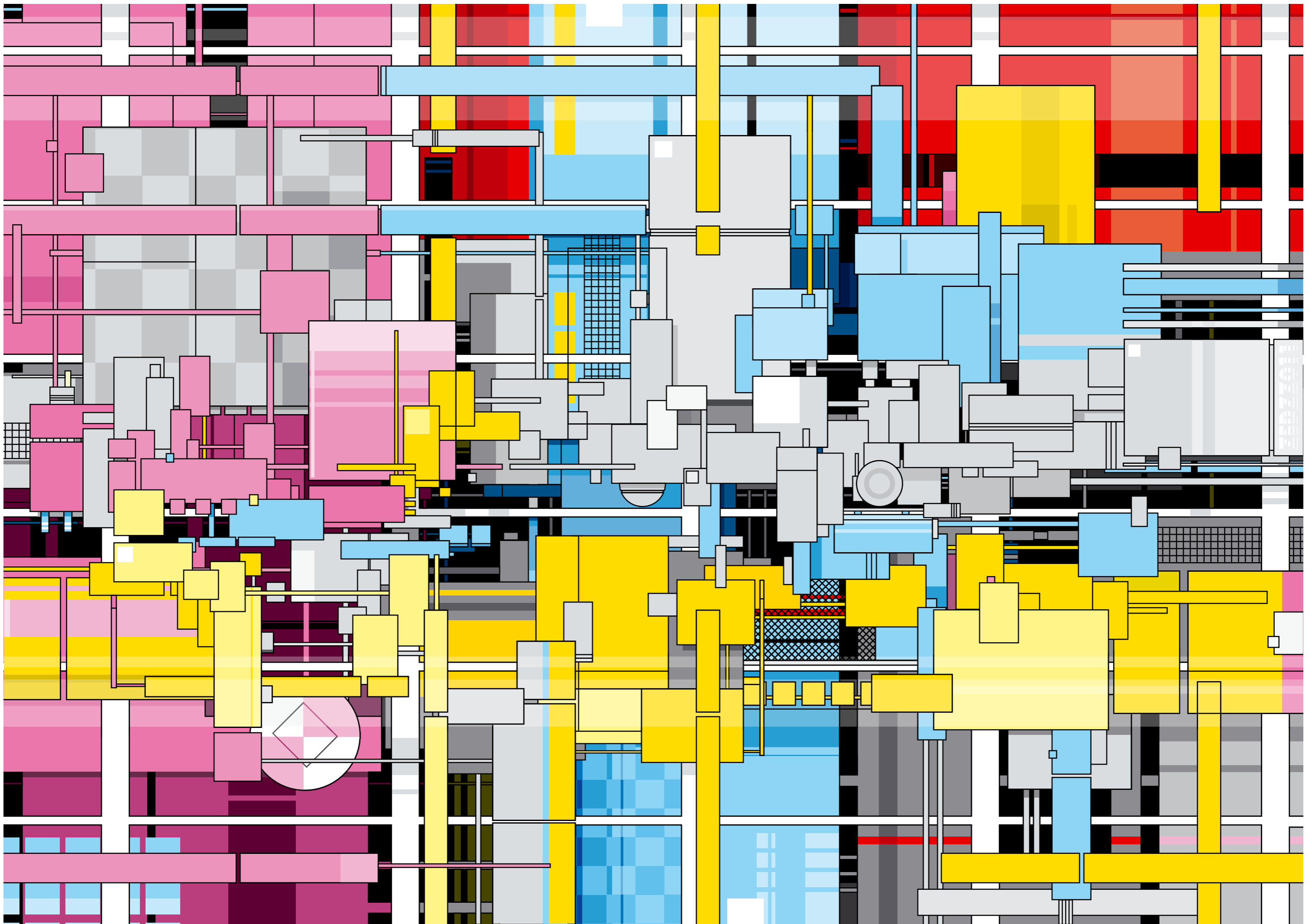
Uiteindelijk ging het bij al deze projecten om het inzichtelijk maken van de motieven en intenties van makers met een andere achtergrond. Want de cultuur van nu gaat niet alleen over het maken van mooie dingen, maar steeds meer over motieven, over botsende ideeën en de uitwisseling daarvan. Sinds augustus vorig jaar is met ondersteuning van het Fonds BKVB Programma 355°, Art Beyond Borders, een woon- en werkruimte

ingericht in Villa Abspoel in de Tolhuistuin in Amsterdam-Noord. Iván García Romero, Mounira al Solh, Ahmet Ögüt en Kevin Dalton Johnson werden uitgenodigd voor een werkperiode om artistiek commentaar te geven op de snelle demografische, urbane en stedenbouwkundige veranderingen van dit stadsdeel. Met de blik van buitenstaanders, vaak afkomstig uit crisisgebieden, reflecteerden zij op een stedelijk gebied dat symbool mag staan voor de spanningen die Nederland op dit moment typeren.

Iván García Romero maakte de installatie *De-Flag*, een digitale, door steeds wisselende kunstenaars ontworpen vlag voor een land dat in deze transnationale, transculturele tijd onmogelijk nog onder één vast symbool kan worden gevangen. Zijn uitgangspunt is dat in een tijd van fluïde identiteiten en ongreepbare nationaliteiten, een symbool voor een land nooit statisch kan zijn. Het moet voortdurend in beweging blijven. De Libanese kunstenaar Mounira Al Solh creëerde kort na haar aankomst een raadselachtig, geestig verhaal bij een reeks foto's van haar verblijf in Amsterdam-Noord. Al Solh trok er langs de winkels en legde de eigenaars, Turken en oer-Noorderlingen, grote foto's voor, van hun buurt en een setje uitgeknipte palmbomen. Zouden ze die op de foto's willen plakken? Zou het niet mooi zijn om daar palmbomen langs het water te plaatsen als herinnering aan de mediterrane gebieden waar zoveel van de nieuwe bewoners vandaan komen? In haar verhaal is het Arthur Staal, de architect van het Shell complex, zelf, die na een motorreis door Libanon, Egypte en Syrië, de palmboompjes mee terug naar Nederland neemt. De Turkse kunstenaar Ahmet Ögüt stak dit jaar met een piepklein zeilbootje het IJ over – achterstevoren. Ögüt verstaat de kunst om diepserieuze vragen om te zetten in gelaagde beelden, objecten en installaties. Asphalt in een museum, een verlengde limousine balancerend op een heuvel, liftende generaals in Zweden – en nu de replica van de Guppy 13, het zeilbootje waarmee kunstenaar Bas Jan Ader in 1975 verdween op de Atlantische oceaan, tijdens de oversteek van Cape Cod naar Groningen. Die oversteek was het kunstwerk. Hij noemde het *In search of the miraculous*. Het was een kunstwerk dat altijd zou slagen: als hij zou aankomen, maar ook als hij het niet zou halen. Hij nam een risico met zijn leven, maar niet met het werk. Ögüt's werk is een hommage aan de ultieme solist in de Nederlandse moderne kunst en tegelijk een beeldende uitvergroting van de mentale kloof tussen het centrumgebied van Amsterdam en Amsterdam-Noord. Net als Ögüt, Al Solh en Romero worden steeds meer kunstenaars in hun kunstuitingen beïnvloed door of maken zij deel uit van andere culturele tradities en hedendaagse artistieke ontwikkelingen elders. Het Fonds BKVB is er ook voor hen. Daarbij moet ervoor gewaakt worden dat deze kunstenaars worden opgesloten in een gestolde etnische identiteit. Net zoals er bijvoorbeeld Turkse kunstenaars zijn die hun inspiratie vinden in Nederland, zijn er Nederlandse kunstenaars die hun inspiratie elders zoeken.

Ook dienen zich andere opvattingen over het kunstenaarschap aan. Dat is een dynamisch proces. Daar hoort een samenleving bij die open staat voor het onverwachte, die ontmoeting en herkenning tussen mensen bevordert en de eigen gemeenschap openstelt voor invloeden van buiten. Die niet bang is voor verandering. Want uit die creatieve schuring die deze openheid met zich meebrengt, komt nieuwe artistieke vooruitgang voort. Als kunst en kunstenaars veranderen dan vraagt dat van de sector om voortdurend na te denken over nieuwe vormen van stimulering en ondersteuning. De Nederlandse kunstensector, moet gezien de vragen waar het mee worstelt, beter gebruik maken van deze groep bi-culturele kunstenaars om naar antwoorden te zoeken op de urgente vragen van deze tijd. Want juist deze groep kunstenaars vraagt zich niet alleen af wat er mogelijk is binnen de bestaande grenzen, maar wat de mogelijkheden zijn om buiten de bestaande grenzen te denken en te werken. Daarnaast zal een kunstensector die zich afsluit van opkomende generaties in dit land, gaandeweg een in zichzelf gekeerd geheel zijn, afgezonderd van de maatschappelijke transnationale werkelijkheid en meer gebonden aan een gestolde geschiedenis dan aan de toekomst.

Özkan Gölpinar
Programmamanager 355°, Art Beyond Borders

SPOED AANVRAGEN ALLEEN BIJ UITZONDERING

Het aantal aanvragen voor startstipendia, bijdragen werkbudget, basisstipendia en de andere stimuleringsubsidies is het afgelopen jaar aanzienlijk toegenomen. De medewerkers van het Fondsbureau doen er alles aan om alle aanvragen tijdig te verwerken en te behandelen. Er komen echter ook in toenemende mate spoedaanvragen binnen voor tentoonstellingen of projecten die al binnen een paar weken van start moeten gaan.

In de regel staat er voor een aanvraag een periode van 2 maanden en een aanvraag kan niet met terugwerkende kracht worden ingediend. Aanvragen moeten daarom minimaal 2 maanden voor de gewenste ingangsdatum worden ingediend. Voor spoedeisende aanvragen kan een kunstenaar bij wijze van uitzondering verzoeken om de behandeling van de aanvraag indien mogelijk te versnellen. Om een dergelijke aanvraag in behandeling te kunnen nemen dient het verzoek hiertoe schriftelijk en met dwingende redenen omkleed ingediend te worden. Als de reden voor het te laat indienen van een aanvraag bijvoorbeeld is gelegen in een laatste moment uitnodiging voor een tentoonstelling, dan dient hiervoor een schriftelijk bewijs te worden bijgesloten. Deze verzoeken om een spoedbehandeling worden echter zo vaak ingediend, dat het Fonds BKVB daar met het inplannen van commissievergaderingen niet altijd aan tegemoet kan komen.

Ook lijkt het misverstand te bestaan dat live aanvragen hetzelfde is als een spoedaanvraag. Echter, ook bij het live aanvragen geldt dat er rekening moet worden gehouden met een periode van 2 maanden tussen de aanmelding en de live-presentatie aan de commissie. Ook hier geldt dat alleen bij wijze van uitzondering gevraagd kan worden om eerder opgeroepen te worden voor de live-presentatie. Indien mogelijk zal het Fonds BKVB proberen daaraan tegemoet te komen, maar als er meerdere keren per week om een spoedbehandeling verzocht wordt, zal het niet altijd lukken om daar bij het inplannen rekening mee te houden.

Daarom nogmaals het dringende verzoek om aanvragen, zowel live als schriftelijk, minimaal twee maanden voor de gewenste ingangsdatum in te dienen.

MASTER CLASSES

Sinds 1 mei biedt het Fonds BKVB de mogelijkheid tot het ondersteunen van *Masterclasses*. Hiermee wil het Fonds BKVB voor instellingen de mogelijkheid stimuleren om kunstenaars van naam en faam naar Nederland te halen om met collega's, professionals en studenten van gedachten te kunnen wisselen over hun werk. Voorwaarde is wel dat dit moet gebeuren op een wijze waarbij de hedendaagse beeldende kunst ook betekenis zou kunnen krijgen voor een groter publiek. Uit de aanvragen die tot nu toe zijn ingestuurd, blijkt dat dit laatste aspect nog onvoldoende een rol speelt.

De aanvragen die tot nu werden ingestuurd focusten vooral op inhoudelijke kennisoverdracht voor 'de eigen kring'. In de landen om ons heen komen bezoekers in grote getale af op tentoonstellingen van Olafur Eliasson, John Baldessari en Bruce Naumann en vormt de beeldende kunst een vanzelfsprekend onderdeel van het maatschappelijk leven. Het Fonds BKVB is ervan overtuigd dat de maatschappelijke relevantie en urgentie van de beeldende kunsten in al haar facetten ook in Nederland gestimuleerd kan worden.

Te denken valt bijvoorbeeld aan gerenommeerde (internationale) kunstenaars met een oeuvre dat nog altijd actueel is, maar waarmee een jongere generatie niet is opgegroeid of waarbij hernieuwde aandacht relevant zou zijn. Het bewerkstelligen hiervan als onderliggend idee voor een masterclass kan voor het Fonds BKVB een reden zijn een masterclass financieel te ondersteunen. Vanzelfsprekend moet de masterclass ingebed zijn in het inhoudelijke programma van de instelling, maar de ambitie zou verder moeten reiken dan de reguliere programmering.

In het licht van deze richtlijnen ziet het Fonds BKVB uit naar nieuwe voorstellen voor een Masterclass. De eerstvolgende deadline voor het indienen van een aanvraag is 1 april 2011.

De financiële ondersteuning die het Fonds BKVB ter beschikking stelt is gebaseerd op een verhouding van 40-60%: de organiserende instelling neemt 40% voor zijn rekening en het Fonds BKVB 60%. Om voor ondersteuning in aanmerking te komen dient het plan voor de Masterclass aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- Het moet gaan om een ambitieus plan met internationale kunstenaars als de spil van de Masterclass
- In het plan moeten ambitie, verlangde resultaten en effecten aangegeven zijn
- De inschrijving voor de Masterclass is niet alleen voor de leden van de eigen instelling maar ook openbaar
- Het Fonds BKVB vindt culturele diversiteit een belangrijk punt en verwacht dat ook in de voorstellen weerspiegeld te zien
- Een meegestuurd publieksplan voorziet in de openbaarheid van de classes en de werving van geïnteresseerd publiek
- De resultaten van de Masterclass moeten zichtbaar zijn voor belangstellenden
- Het voorstel dient onderbouwd te zijn met een begroting waarin het honorarium voor de kunstenaar, de kosten voor publiekwerving etc. opgenomen zijn

Voor meer informatie: www.fondsbkvb.nl/tijdelijke_regelingen of Bonnie Dumanaw, bdu@fondsbkvb.nl

BD

de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek
de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek

In november 2010 wordt de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek voor de tweede keer uitgereikt. De Prijs voor de Jonge Kunstcritiek werd in 2008 opgericht op initiatief van de Appel arts centre, het Fonds BKVB en Witte de With, Center for Contemporary Art. In 2010 wordt de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek tevens georganiseerd in samenwerking met VlaamsNederlands Huis deBuren.

De deadline voor de prijs was 31 juli jongstleden. De organisatie ontving 25 inzendingen in de categorie Essay, en 25 inzendingen in de categorie Recensie. Op 15 oktober aanstaande komt de jury bijeen om in beide categorieën een hoofdprijs en twee basisprijzen te selecteren. De nominaties worden in de week van 18 oktober bekendgemaakt. Evenals vorig jaar zal de organisatie van de Prix de Rome uit de artikelen van de genomineerde auteurs een auteur selecteren die de opdracht ontvangt het juryrapport van de Prix de Rome te schrijven.

De jury van de Prijs voor de Jonge Kunstcritiek 2010 bestaat uit: Kris Jacobs (eindredacteur Knack Extra), Ronald Ockhuysen (chef Kunst en Media, Het Parool), Marc Ruyters (hoofdredacteur Art Magazine), Xandra Schutte (hoofdredacteur de Groene Amsterdammer), Barbara Visser (beeldend kunstenaar), Lotte De Voeght (redactielid Rekto:Verso en assistent curator Extra City) en Christiaan Weijts (romanschrijver en essayist) onder voorzitterschap van Maarten Doorman (professor Journalistieke Critiek, UvA).

De prijsuitreiking is op 18 november in de Beursschouwburg in Brussel. Voor meer informatie: www.jongekunstcritiek.net.

Nathalie Hartjes

POST UIT SCHLOSS RINGENBERG

v.l.n.r. Jari Ortwig, Arne Reimann, Joanne Dijkman

Het Fonds BKVB is bij wijze van pilotproject een samenwerking aangegaan met SMAX een Nederlands-Duits samenwerkingsproject waarbij één Nederlandse en twee Duitse curatoren in de gelegenheid worden gesteld om een programma samen te stellen bij verschillende musea en kunstcentra in het grensgebied. De curatoren werken en verblijven in Schloss Ringenberg, een tentoonstellings- en artist in residence plek gelegen tussen Arnhem en Düsseldorf. Resident Joanne Dijkman schrijft over haar eerste bevestigingen als gastcurator.

Schloss Ringenberg; een imposant, enigszins sober kasteel, wonderschoon gelegen op het platteland in het gehuchtje Hamminkeln, vormt zowel het decor voor bruiloften als voor artists en curators-in-residence. Het Nederlands-Duitse samenwerkingsproject SMAX biedt hier jonge kunstenaars en curatoren de mogelijkheid om op dit kasteel, dat zowel atelierruimte als tentoonstellingsruimte herbergt, werkervaring op te doen in het grensgebied tussen Nederland en Duitsland.

Eind mei ontving ik het heuglijke bericht dat ik als jonge Nederlandse curator mocht gaan deelnemen aan het SMAX-project: een jaar lang tentoonstellingen samenstellen met twee Duitse curatoren: Arne Reimann en Jari Ortwig. Mijn streven is om dit jaar onder andere te gebruiken om als curator de verschuivende rollen van kunstenaar en curator te onderzoeken. De kunstenaar neemt tegenwoordig dikwijls de rol van curator op zich, terwijl de curator geen eenduidige positie meer bekleedt. Moet de curator enkel initiator zijn of ook 'educator', bemiddelaar of alles-in-één? Is het de kunstenaar die de concepten en ideeën aanbrengt of de curator en zijn deze rollen inwisselbaar? In het huidige artistieke klimaat waar artistiek research een belangrijke rol speelt, vervaagt de scheiding tussen de curator en de kunstenaar en ontstaat een nieuw concept van de kunstenaar als onderzoeker en tentoonstellingsmaker.

Een van de Duitse kunstenaars bijvoorbeeld - die tevens met een kunstenaarscollectief tentoonstellingen in Düsseldorf samenstelt - wil graag een klein project realiseren in een wachtruimte op het station in Wesel (een dichtbij gelegen station, waarvan men naar Oberhausen of naar Hamminkeln kan reizen). Deze lege - op de zitbankjes na - puur functionele ruimte, inspireerde hem dermate tijdens de vele uren wachten op station Wesel, dat het idee ontstond om daar mogelijk een tentoonstelling te realiseren.

De eerste tentoonstelling van het SMAX-curatorenteam zal plaatsvinden in het Schloss, met Duitse en Nederlandse artists-in-residence en zal medio oktober openen. Voor deze tentoonstelling stonden de deelnemende kunstenaars al vast, evenals de locatie: drie tentoonstellingszalen in het Schloss. Aan ons, als kersverse curatoren de keuze of we puur een 'Werkschau' laten zien (waarvoor input van de curatoren nauwelijks nodig is) of een tentoonstelling destilleren uit het aanbod aan kunstwerken. We hebben gekozen voor het laatste. Geïnspireerd door een kunstwerk (dat deel uitmaakt van de tentoonstelling) specifiek vervaardigd voor de zolder van het kasteel, diep weggestopt onder het riet en de kieren tussen de dakpannen, hebben we besloten om juist onconventionele locaties in het kasteel te selecteren voor deze tentoonstelling. De kelders, de torenkamer die dienst doet als kantoor, de ateliers die bezoekers anders nooit te zien krijgen, gaan mogelijk dienst doen als tentoonstellingsruimte. Dus, deze eerste tentoonstelling van de SMAX-curatoren en de artists-in-residence is een uitgelezen kans om de kunst en het Schloss van een onverwachte kant te komen bekijken!

Opening: Zondag 24 oktober 2010.
Zie ook www.schloss-ringenberg.de

Joanne Dijkman

PROMOVEREN IN DE KUNSTEN

Het Fonds BKVB stelt samen met NWO Geesteswetenschappen twee promotieplekken ter beschikking die beeldend kunstenaars de gelegenheid bieden om te promoveren. De kunstenaar-als-onderzoeker is in de afgelopen decennia binnen de kunsten een vertrouwd fenomeen geworden. Tot nu toe werd voor dergelijk onderzoek veelal uitgeweken naar het buitenland. Met dit project willen het Fonds BKVB en NWO ook in Nederland kunstenaars in de gelegenheid stellen promotieonderzoek te doen om hun werk te verdiepen en te doorgronden. Na de oproep die in februari werd gedaan, kwamen 32 onderzoeksvoorstellen binnen. Deze maand is bekend geworden dat de promotieplekken worden toegekend aan de beeldend kunstenaars Yvonne Dröge Wendel en Jeremiah Day.

Yvonne Dröge Wendel

The Performative and Relational Abilities of Things

Dingen zijn meer dan alleen de dragers van betekenis en identiteit. Het zijn bepalende actoren voor het menselijk denken en gedrag, en ze bepalen mede het artistieke proces. Dit onderzoek brengt verbindingen tot stand tussen de benaderingen van de dingen in de kunst en in wetenschappelijke theorievorming. Centrale vraag daarbij is in hoeverre concepten en terminologie op het gebied van 'object studies' kunnen worden toegepast in en bewerkt voor de context van de kunstpraktijk. Het uiteindelijke doel van het project is om te onderzoeken of het mogelijk is een gereedschap met communicatiemiddelen te maken die gebruikt kan worden bij het denken en spreken over de (potentiële) rol van dingen in de verschillende stadia van het artistieke proces.

Promotor: Prof. dr. ir. P-P. Verbeek, Technische Universiteit Twente, begeleider: S. Doruff, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Yvonne Dröge Wendel

Jeremiah Day

Jeremiah Day

A kind of imagination that has nothing to do with fiction, Allan Kaprow and Hannah Arendt and a practice for a new publicness of art

Terwijl de kunstgemeenschap blijft praten over politiek, benadert de publieke maatschappij kunst voornamelijk als gereedschap. Hetzij in de economie, in de mode of als goedbedoeld sociaal werk, kunst moet worden toegepast. Maar heeft de hedendaagse kunst werkelijk iets zinnigs bij te dragen aan het politieke debat? Hoe kan de eigentijdse kunstpraktijk de ambitie van een rol in het openbare leven vervullen? Kan het nieuwe veld van onderzoek in de kunsten worden aangewend als een hernieuwing van de inhoud en de rigueur van de beeldende kunsten, of dreigt deze praktijk ook uit te draaien op een zoveelste vorm van instrumentalisatie van de kunst? Met Kaprow en Arendt als voorbeelden en gidsen, zal dit onderzoeksproject zich ontvouwen door concrete artistieke en discursieve projecten in de openbaarheid: speculatieve inzichten zullen daarbij leiden tot praktische experimenten die op hun beurt de basis zullen vormen voor een nieuw soort denken.

Promotor Prof. dr. W. Davidts, Vrije Universiteit Amsterdam, begeleider: dr. H. Slager, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Meer informatie: www.fondsbkvb.nl/pilotprojecten of www.nwo.nl/promoverenindekunsten

ATELIERS VOOR ONTWERPERS

Het Fonds BKVB beschikt over zo'n 15 vaste buitenlandateliers en 5 tijdelijke buitenlandateliers, verspreid over de hele wereld. Deze artist in residence plekken zijn vaak gericht op de beeldende kunst. Ze maken deel uit van professionele netwerken waar werk gepresenteerd en bediscussieerd kan worden, ze stellen kunstenaars in staat zich te meten aan een internationale context en geven ruimte aan debat en reflectie.

De populariteit van de buitenlandateliers onder beeldend kunstenaars is groot. Het exploreren van andere culturen is voor vele kunstenaars een vast onderdeel van hun praktijk geworden. Beladen met beelden keren zij na een paar maanden terug met nieuwe inspiratie en culturele bagage én een uitgebreid internationaal netwerk. Hoewel een aantal residencies ook open staat voor ontwerpers (vormgevers en architecten) is de interesse vanuit deze disciplines vaak gering. Uit het onderzoek *Het buitenland wordt steeds kleiner* dat het Fonds BKVB in 2005 liet uitvoeren, stellen de auteurs dat 'een langdurig verblijf in het buitenland voor ontwerpers problematisch kan zijn, gezien de plaatsgebonden productieprocessen en opdrachtrelaties'. Geldt dat nog steeds? Of hebben veranderde omstandigheden in de economie en discipline, en wellicht de toenemende mogelijkheden om in digitale netwerken op afstand aan een opdracht of prijsvraag samen te werken, een nieuwe context gecreëerd waarin het ook voor ontwerpers relevant is geworden om tijdelijk in het buitenland aan een zelf geformuleerde opgave te werken?

De ontwerpsector is de laatste jaren in snel tempo veranderd van een vooral uitvoerende naar een meer zelf initiërende en ontwikkelende praktijk. Vooral de jonge generatie ontwerpers ontgint nieuwe werkterreinen en neemt zelf initiatieven; een werkwijze die opvallend veel overeenkomsten vertoont met de autonome manier van werken in de beeldende kunst. Deze ontwikkeling is voor het Fonds aanleiding geweest om afgelopen zomer zes tijdelijke buitenlandateliers specifiek voor ontwerpers aan te bieden. Met dit experiment wordt enerzijds de interesse voor een nieuwe subsidievorm getoetst: een designer in residence. Anderzijds hoopt het Fonds in deze tijd van economische crisis en hernieuwd sociaal engagement ontwerpers te stimuleren hun horizon te verbreden en zelf initiërend ontwerpend onderzoek te doen in een wereldstad waar ruimtelijke en transformatie opgaven voor het oprapen liggen.

In samenwerking met Trans Artists maakte het Fonds BKVB een selectie van interessante bestemmingen. Vervolgens werd gekeken naar residencies met een professioneel cultureel netwerk die zoveel mogelijk de breedte en diversiteit van de verschillende vakgebieden bestrijken. Uiteindelijk stelden de volgende instellingen een residency beschikbaar: Capacete in Sao Paulo, Gertrude Contemporary Art Spaces in Melbourne, Gyeonggi Creative Center in Ansan City (Korea), Red de Residencias Artísticas LOCAL in Bogota, Tokyo Wonder Site in Tokio en het Cemeti Art House in Yogyakarta. Het aantal aanmeldingen was verrassend hoog: voor de zes residencies werden in totaal 46 aanvragen ingediend. Bij het ter perse gaan van deze Nieuwsbrief was de selectie nog niet afgerond. Zoals gebruikelijk zal de directie van de residencies de definitieve selectie maken op basis van een voordracht van de commissie. Wordt vervolgd.

AH

Power House, Detroit

DRIE BUITENLAND ATELIERS ALS PILOT PROJECT

Tembe Art Studio, Suriname

opening bij Gertrude Contemporary Art Spaces in Melbourne

Project van Fucking Good Art als onderdeel van *Frozen Moments*

TOWER I, FLOOR XIII GOING UP, GOING DOWN

In the almost fully destroyed interior of the Ministry of Highways in Tbilisi the elevator room and smoking corner in Tower 1 on the 13th floor seemed rather untouched. It was not a specially characteristic place for the building though. It looks like 70s international style looks in any place. If you would take out the Russian signs and typography it could look like a Swiss hotel elevator or any institutional building anywhere in the world.

We cleaned it thoroughly, waxed and glossed it, repaired what was broken, and added what was missing. The replacing parts, like signs and windows, we found in 5 other locations in the building. What came out under the dirt is a time capsule. A place where you can smoke a cigarette at the open window and overlook the inner square of the building and that, according to one of the Armenian artists in the project, smells like a sovjet institutional building.

Ruins of our Times, Frozen Moments, Architecture Speaks Back, 22-25 July 2010, Tbilisi, curated by Joana Warsza

Het Fonds BKVB ondersteunt bij wijze van pilotproject de opzet van drie nieuwe buitenlandateliers, in Suriname, Georgië en Detroit.

BUITENLANDATELIER GEORGIË

In Georgië ondersteunt het Fonds BKVB de opzet van 'GeoAIR', een nieuw artist-in-residence programma in Tbilisi. In de periode t/m eind december 2011 zal het Fonds hiertoe drie werkperiodes van Nederlandse curatoren en kunstenaars mogelijk maken. Hen wordt de mogelijkheid geboden om als 'pre-resident' binnen de specifieke internationale en regionale context van de Kaukasus hun werk in uitwisseling te ontwikkelen en te presenteren.

De eerste geselecteerde residenten zijn inmiddels begonnen met hun werkperiode: Nienke Terpsma en Rob Hamelijnc (Fucking Good Art) zullen onderzoek doen naar universaliteit en lokale specificiteit binnen de hedendaagse kunst, en naar de invloed van de sovjet- en post-sovjettijd op (ideeën over) kunst en kunstenaarschap in de Kaukasus. In juli namen zij deel aan *Frozen Moments: Architecture Speaks Back*, een publiek programma dat plaatsvond in het iconische voormalige Ministerie van Snelwegen in Tbilisi.

De volgende residenten zijn achtereenvolgens Marjolijn Dijkman/ Maarten Vanden Eijnde, en Philippine Hoegen. Mogelijk wordt het atelier vervolgens opgenomen in het reguliere aanbod van buitenlandateliers van het Fonds BKVB.

Voor meer informatie zie:
<http://geoairresidency.blogspot.com/> en
<http://www.fuckinggoodart.nl/>

**15 oktober
2010
deadline
buitenland
ateliers**

BUITENLANDATELIER SURINAME

In Suriname ondersteunt het Fonds BKVB de opzet van 'Tembe Art Studio', een nieuw artist-in-residence programma in Moengo. In eerste instantie zullen twee werkperiodes van Nederlandse kunstenaars mogelijk gemaakt worden. De kunstenaars krijgen de mogelijkheid om, binnen de specifieke context van Suriname en de cultuur van het Marowijne gebied, werk in uitwisseling verder te ontwikkelen en te tonen. De geselecteerde 'pre-residenten' zijn beeldend kunstenaars Jakup Ferri en Maze de Boer. Mogelijk wordt dit atelier vervolgens opgenomen in het reguliere aanbod van buitenlandateliers van het Fonds BKVB.

Initiatiefnemer van Tembe Art Studio is de Surinaamse kunstenaar Marcel Pinas. In het voormalig Suralco ziekenhuis middenin het centrum van Moengo (de tweede stad van Marowijne) heeft hij een cultureel centrum opgericht, waar naast een artist-in-residency ook exposities worden georganiseerd en waar kunstenaars trainingen geven aan lokaal talent. Pinas: "We willen de creativiteit van de gemeenschap van met name jongeren van Marowijne ondersteunen en ze in de gelegenheid stellen om zelfvoorzienend te zijn". Naast de Nederlandse kunstenaars zal het gastatelier bezocht worden door kunstenaars uit de Verenigde Staten, het Caribisch gebied en Suriname zelf. De kunstenaars wordt steeds gevraagd om een ruimtelijk werk te maken voor Moengo en omgeving. Pinas werd eerder dit jaar - als één van de eerste kunstenaars ooit - vanwege zijn initiatief benoemd tot Young Global Leader door het World Economic Forum in Geneve.

Meer informatie:
www.kibiifoundation.com

Diverse werkperiodes in 2011/2012. Voor beeldend kunstenaars, vormgevers, architecten en bemiddelaars.

**PARIJS ATELIER HOLSBOER
BERLIJN PROJECTSTUDIO
BERLIJN KÜNSTLERHAUS BETHANIEN
CANADA BANFF
RIO DE JANEIRO/SÃO PAULO CAPACETE
STOCKHOLM IASPIS**

**IN NEDERLAND:
DEN HELDER POMPGEMAAL**

Meer informatie, voorwaarden en aanvraagformulieren:
www.fondsbkvb.nl / 020-5231523

BUITENLANDATELIER DETROIT

Eerder dit jaar werd Césaire Peeren van 2012 architecten als eerste 'pre-resident' de mogelijkheid geboden onderzoek te doen in Detroit, als onderdeel van het pilotproject 'Power House'. Doel van dit project is om een archetypisch Amerikaans 'suburban' arbeidershuis te transformeren tot gastatelier voor kunstenaars, met hergebruik van lokale materialen, en in samenwerking met de lokale gemeenschap.

In nauw overleg met de lokale initiatiefnemers van Design 99 heeft Peeren de afgelopen maanden een plan ontwikkeld om de Power House te transformeren in een 'solar powered house', een pand dat (deels) zelfvoorzienend kan zijn als het gaat om energie en water. Dit wordt het uitgangspunt van de activiteiten van de volgende twee residenten, die worden gevraagd verder te werken aan de functionaliteit en de inrichting van het pand als gastatelier. Mogelijk wordt het atelier vervolgens opgenomen in het reguliere aanbod van buitenlandateliers van het Fonds BKVB. Het onderzoeksbureau Detroit Unreal Estate Agency zal gedurende de opzet van het atelier langlopend onderzoek doen naar nieuwe vormen van artistieke productie in relatie tot de stedelijke (her)-ontwikkeling van Detroit, en de betekenis hiervan voor de Nederlandse praktijk. Parallel aan de ontwikkeling van de residency ontwikkelt Design 99 een residency voor Amerikaanse kunstenaars, in een eigen pand tegenover Power House.

Voor meer informatie zie:
<http://detroitunrealestateagency.blogspot.com/> en
<http://www.powerhouseproject.com/>

LEESTAFEL

RECENT VERSCHENEN

EDZARD MIK, KOOLHAAS IN BEIJING

Op 27 september is de presentatie van het vijfde deel in de reeks essays die in opdracht van het Fonds BKVB worden geschreven. Auteur Edzard Mik schreef een prikkelend essay met als titel Koolhaas in Beijing.

Anders dan kunstenaars opereren architecten per definitie vanuit het centrum van de samenleving. Als een van de weinige architecten toont Rem Koolhaas aan dat je vanuit dat midden toch een kritische distantie in acht kunt nemen. Is in zijn strategieën een hint gelegen voor kunstenaars om betekenisvolle kunst te scheppen in een wereld waarin betekenis geen enkele kans meer lijkt te hebben? Schrijver Edzard Mik bezocht het door het OMA ontworpen CCTV hoofdkantoor in Beijing en schreef een lyrisch 'road-essay' over Koolhaas, Beijing en kunstenaarschap in de 21ste eeuw. "Beeldenovervloed, betekenisarmoe, opschorting van identiteit en voortdurende verandering en aanpassing: het is niet alleen de conditie van het reizen maar ook de conditie waarin de moderniteit ons heeft gebracht."

Edzard Mik (1960) schrijft romans en publiceert met enige regelmaat essays over beeldende kunst, architectuur en theater in NRC Handelsblad en Vrij Nederland.

Het essay wordt op 27 september gepresenteerd met een debat-bijeenkomst in De Balie o.l.v. filosoof Awee Prins. Sprekers: Ger Groot, Jannah Loontjens, Hans Ibelings en Edzard Mik. Aanvang 20.15 uur. Toegang gratis. Reserveren voor het debat is verplicht via www.debalie.nl of via tel 020- 5535100 (op werkdagen 16-17 uur)

De Nederlandse versie is te bestellen via: mstuivenberg@fondsbkvb.nl
De Engelse versie is te bestellen via www.japsambooks.nl

tekst: Edzard Mik / fotografie: Jim Gourley
vormgeving: Stout/Kramer
ISBN 978-90-76936-26-0 (ned) /
ISBN 978-90-76936-27-7 (eng) / € 15

STIP 2010

Deze zomer was in het Centraal Museum Utrecht de tentoonstelling *Recht voor zijn raap, Stip 2010* en kunst nu te zien. Voor deze tentoonstelling maakte het museum een selectie van de jongste generatie beeldend kunstenaars, vormgevers en architecten die tussen 2006 en 2008 voor hun werk een startstipendium van het Fonds BKVB ontvingen. Bij deze tentoonstelling verscheen een lijvige tweedelige catalogus.

Het eerste deel, uitgegeven door het Centraal Museum, toont het werk van de kunstenaars die voor de tentoonstelling geselecteerd werden. Het tweede deel werd uitgegeven door het Fonds BKVB en bevat werk van alle 368 kunstenaars, vormgevers en architecten die tussen 2006-2008 een startstipendium ontvingen.

tekst: Marja Bosma, Lex ter Braak, Marolein Sponselee
vormgeving: Alfons Hooikaas (deel 1) / Felix Weigand, Vela Arbutina (deel 2)
ISBN 978-90-76936-25-3 / 800 pagina's / € 20 (exclusief € 6,75 verzendkosten)

JORINDE SEIJDEL, DE WAARDE VAN DE AMATEUR

In *De waarde van de amateur*, het vierde deel van de essayreeks, beschouwt Jorinde Seidel de opkomst van de amateur in de beeldende kunst. Zij analyseert dit als verschijnsel van de huidige samenleving en de digitale cultuur. Wat produceert de amateur dat hem zo aantrekkelijk maakt? Komt hij werkelijk aan de dominante orde van de professional? Of valt er voor de professional juist iets te halen bij de amateur? Vervuult de amateur de professionele sfeer of injecteert hij die met frisse impulsen?

tekst: Jorinde Seidel
vormgeving: Stout/Kramer, Rotterdam
ISBN 978-90-76936-23-9 / 67 pagina's / € 15

KOM OP ZATERDAG 6 NOVEMBER TUSSEN 10 EN 17 UUR OOK NAAR DE KUNSTSTRIPBEURS IN DE JANSKERK !

KUNST

NOG GEEN TWEE MINUTEN LOPEN VAN DE FESTIVALLOCATIES VAN HET HOLLAND ANIMATION FILM FESTIVAL !

STRIP

MAAK KENNIS MET STRIPS EN KUNST EN KUNSTSTRIPS EN STRIPKUNST !

VROUWEN MANNEN TEKENAARS KUNSTENAARS UIT BINNEN EN BUITENLAND !

BEURS

ER ZIJN PREMIÈRES VAN ENKELE BIJZONDERE NIEUWE BOEKEN !

KIJK VOOR ALLE DETAILS OP: WWW.KUNSTSTRIPBEURS.BLOGSPOT.COM

JANSKERK UTRECHT ZATERDAG 6 NOVEMBER 2010 10-17 UUR

Toekenningen stimulerings- subsidies 1 oktober 2009 t/m 31 juli 2010

BEELDENDE KUNST

Startstipendium

Laurence Aëgerter, Amsterdam
Isabel Andreu Rogla, Rotterdam
Sohrab Bayat, Amsterdam
Maja Bekan, Den Haag
Bram Braam, Limbricht
Michiel Brouwer, Breda
Susanne Bruynzeel, Den Haag
Karianne Bueno, Amsterdam
Klaas Burger, Den Bosch
Ping Cao, Den Bosch
Rachel Amolia Carey, Rotterdam
Sarah Carlier, Den Haag
Annelies van Dam, Deventer
Edwin Deen, Amsterdam
Jan Willem Deiman, Utrecht
Maartje Folkeringa, Amsterdam
Rick Fraterman, Enschede
Christian Friedrich, Amsterdam
Julien Grossmann, Rotterdam
Kim Habers, Zwolle
Karin Hasselberg, Amsterdam
Wieteke Heldens, Den Haag
Hans Hoekstra, Surhuisterveen
Nadine Hottenrott, Amsterdam
Saskia Noor van Imhoff, Amsterdam
Anneke Ingwersen, Nijmegen
Wyske van Keulen, Amsterdam
Judith Kisner, Arnhem
Maartje Korstanje, Amsterdam
Lilian Kreutzberger, Den Haag
Judith de Leeuw, Amsterdam
Natascha Libbert, Den Haag
Heidi Linck, Wageningen

Dafna Maimon, Amsterdam
Johan Nieuwenhuize, Den Haag
Astrid Nobel, Den Haag
Robbert Jan van der Nol, Amsterdam
Monica Overdijk, Amsterdam
Gemma Pauwels, Amsterdam
Antje Peters, Rotterdam
Magdalena Pilko, Den Haag
Tom Rasmussen, Amsterdam
Mohamed Reda, Amsterdam
Magali Reus, Den Haag
Marc Roig Blesa, Amsterdam
Benjamin Roth, Amsterdam
Sanne Rous, Amsterdam
Floris Schönfeld, Amsterdam
Anami Schrijvers, Amsterdam
Anika Schwarzlose, Amsterdam
Monique Scuric, Rotterdam
Katinka Simonse, Amsterdam
Sarah van Sonsbeeck, Amsterdam
Karine Versluis, Den Haag
Lisa Vieten, Arnhem
Arik Visser, Amsterdam
Vincent Vulmsa, Amsterdam
Sjoerd Westbroek, Rotterdam
Rozemarijn Westerink, Utrecht
Kathrin Wolkowicz, Rotterdam
Jozua Zaagman, Eindhoven
Izaak Zwartjes, Leiden

Bijdrage werkbudget

Tomas Adolfs, Amsterdam
Laurence Aëgerter, Amsterdam
Wafae Ahalouch el Keriasi, Amsterdam
Eylem Aladogan, Amsterdam
Özlem Altin, Nijmegen

Tiong Ang, Amsterdam
Catrien Ariens, Amsterdam
Daniëlle van Ark, Amsterdam
Maddy Arkesteyn, Oisterwijk
Baris Azman, Eindhoven
David Bade, Zaandam
Lawrence Bailey, Amsterdam
Mark Bain, Amsterdam
Atousa Bandeh Ghiasabadi, Amsterdam
Kostana Banovic, Utrecht
Jeroen Barendse, Den Haag
Maria Barnas, Amsterdam
Anna Bas-Backer, Berlijn
Emily Bates, Amsterdam
James Beckett, Amsterdam
Sema Bekirovic, Amsterdam
Simone Bennett, Amsterdam
Wouter Berger, Uitdam
Boris van Berkum, Rotterdam
Daniela Bershan, Amsterdam
Willem Besselink, Rotterdam
Kate Bicat, Amsterdam
Rossella Biscotti, Amsterdam
Staffan Bjork, Amsterdam
Jeroen Bodewits, Rotterdam
Gwenneth Boelens, Amsterdam
Floris Bovee, Veenendaal
Kevin van Braak, Amsterdam
Franck Bragigand, Amsterdam
Sebastiaan Bremer, Amsterdam
Persijn Broersen, Amsterdam
Marc Bijl, Berlijn
Daya Cahen, Amsterdam
Liset Castillo Valdes, Amsterdam
Thomas Castro, Den Haag
Tamar Chabashvili, Amsterdam

Sonia Cillari, Amsterdam
Hans Citroen, Rotterdam
Tom Claassen, Breda
Arno Coenen, Klaaswaal
Joost Conijn, Weesp
Ronald Cornelissen, Rotterdam
Sidyon Cucaro, Amsterdam
Yael Davids, Amsterdam
Jeremiah Day, Amsterdam
Anton Dekker, Alkmaar
Peter Delpeut, Amsterdam
Ad van Denderen, Amsterdam
Paul Devens, Maastricht
Helmut Dick, Amsterdam
Nicolaas Dings, Amsterdam
Jan van den Dobbelsesteen, Eindhoven
Karel Doing, Rotterdam
Bart Domburg, Amsterdam
Erwin Driessens, Amsterdam
Charlotte Dumas, Amsterdam
Anno Dijkstra, Amsterdam
Sibylle Eimermacher, Arnhem
Jeroen Eisinga, Den Haag
Anet van de Elzen, Amsterdam
Zoro Feigl, Amsterdam
Alicia Framis, Amsterdam
Frans Franciscus, Amsterdam
Ilse Frech, Amsterdam
Iris Frerichs, Utrecht
Helen Frik, Amsterdam
Ksenia Galiaeva, Amsterdam
David Galjaard, Den Haag
Serge Game, Rotterdam
Sagi Groner, Amsterdam
Kaleb de Groot, Amsterdam
Thijs Groot Wassink, Bemmelen
Voebe de Gruyter, Vorst
Robin van 't Haar, Amsterdam
David Haines, Amsterdam
Ellert Haitjema, Amsterdam
Nicoline van Harskamp, Amsterdam
Karin Hasselberg, Amsterdam
Jacqueline Hassink, Schoonrewoerd
Tijmen Hauer, Amsterdam
Robbin Heyker, Den Haag
Geert-Jan Hobijn, Amsterdam
Stefan Hoffmann, Rotterdam
Jeroen Hofs, Amsterdam
Adi Hollander, Amsterdam
Arnoud Holleman, Amsterdam
Joel van Houdt, Den Haag
Sharon Houkema, Amsterdam
Fow Pyng Hu, Amsterdam
Emilie Hudig, Amsterdam
Witte van Hulzen, Amersfoort
Rini Hurkmans, Amsterdam
Istvan Ist Huzjan, Amsterdam
Saskia Noor van Imhoff, Amsterdam
David Jablonowski, Amsterdam
Ad de Jong, Amsterdam
Folkert de Jong, Amsterdam
Orpheu de Jong, Amsterdam
Gerald van der Kaap, Amsterdam
Jennifer Canary, Wormerveer
Natasja Kensemil, Amsterdam
Simon Kentgens, Rotterdam
Geert van Kesteren, Amsterdam
Erik Kessels, Amsterdam
Oskar de Kieft, Utrecht
Gal Kinan, Amsterdam
Nicola Kirkaldy, Leiden
Roosje Klap, Amsterdam
Inge van 't Klooster, Breda
Robert Kluijver, Den Haag
Sjoerd Knibbeler, Amsterdam

Gertjan Kocken, Amsterdam
Aleksander Komarov, Rotterdam
Krijn de Koning, Amsterdam
Paul Kooiker, Amsterdam
Jeroen Kooijmans, Amsterdam
Jan Koster, Amsterdam
Matthias Kreutzer, Amsterdam
Marijn van Kreijl, Amsterdam
Susanne Kriemann, Rotterdam
Christian Kryl, Den Haag
Harm Kuiper, Rotterdam
Chiel Kuijl, Naarden
Yvonne Lacet, Amsterdam
Ine Lamers, Rotterdam
Johanneke Lamoraal Wichers, Amsterdam
Katinka Lampe, Rotterdam
Birthe Leemeijer, Haarlem
Erik van Lieshout, Rotterdam
Joris Lindhout, Amsterdam
Bart Lodewijks, Hoorn
Koen Lomans, Utrecht
Bas Louter, Amsterdam
Margit Lukács, Amsterdam
Lucia Luptáková, Amsterdam
Dafna Maimon, Amsterdam
Thomas Manneke, Amsterdam
Joseph Marzolla, Amsterdam
Roosmarijn Mascini, Rotterdam
Karl-Henrik Mattsson, Amsterdam
Raquel Maulwurf, Amsterdam
Oumar Mbengue, Amsterdam
Hans van der Meer, Amsterdam
Nathaniel Mellors, Amsterdam
Richard Menken, Amsterdam
Koert van Mensvoort, Amsterdam
Karin Mientjes, Den Haag
Aernout Mik, Amsterdam
Magnus Monfeldt, Amsterdam
Cindy Moorman, Amsterdam
Melvin Moti, Rotterdam
Olaf Mooij, Rotterdam
Marc Mulders, Oostelbeers
Leonard van Munster, Amsterdam
Helena Muskens, Amsterdam
Theo Niekus, Amsterdam
Dimitri Nieuwenhuizen, Den Haag
Lucia Nimcova, Amsterdam
Erik Odijk, Nijmegen
Wendelien van Oldenborgh, Rotterdam
Paulien Oltheten, Amsterdam
Serge Onnen, Amsterdam
Alien Oosting, Berlijn
Gabor Ösz, Haarlem
Charles van Otterdijk, Eindhoven
Robert Overweg, Arnhem
Paul Panhuysen, Eindhoven
Nicolaas Parlevliet, Dordrecht
Roma Pas, Amsterdam
Maria Pask, Amsterdam
Edo Paulus, Amsterdam
Jan van de Pavert, Rotterdam
Rune Peitersen, Amsterdam
Bradley Pitts, Heerwaarden
Ahmet Polat, Den Haag
Thom Puckey, Amsterdam
Quirine Racke, Amsterdam
Sara Rajaei, Den Haag
Magali Reus, Den Haag
Misha de Ridder, Amsterdam
Martin Riebeek, Breda
P.J. Roggeband, Amsterdam
Bianca Runge, 's Heer Hendrikskinderen
Frank van der Salm, Rotterdam
Karen Sargsyan, Arnhem
Tomo Savic-Gecan, Amsterdam

Anne Schiffer, Rotterdam
Jens Schildt, Amsterdam
Karin Schipper, Wageningen
Maaïke Schoorel, Bilthoven
Eddy Seesing, Rotterdam
Sandro Setola, Rotterdam
Geirmundur Sigurdarson, Rotterdam
Bert Sissingh, Rotterdam
Carolein Smit, Breda
Debra Solomon, Amsterdam
Elian Somers, Rotterdam
Peter Stel, Amsterdam
Wouter Stelwagen, Amsterdam
Martine Stig, Amsterdam
Carolien Stikker, Amsterdam
Jerome Symons, Arnhem
Tarja Szaraniec, Amsterdam
Yee Ling Tang, Amsterdam
Michael Tedja, Amsterdam
Jennifer Tee, Amsterdam
Marjan Teeuwen, Den Bosch
Martijn Tellinga, Amsterdam
Eilt Terpstra, Groningen
Andre Thijssen, Amsterdam
Monica Tormell, Amsterdam
Marion Tränkle, Amsterdam
Stefanos Tsivopoulos, Amsterdam
Esmé Valk, Rotterdam
Sarah Vanhee, Oostzaan
Olga Vasiljeva, Den Haag
Joost van Veen, Rotterdam
Marieken Verheyen, Amsterdam
Maria Verstappen, Amsterdam
Iris Vetter, Amsterdam
Evi Vingerling, Amsterdam
Jan Eric Visser, Rotterdam
Jasmijn Visser, Amsterdam
Rob Voerman, Arnhem
Marta Volkowa, Maastricht
Danielle van Vree, Amsterdam
Bram Vreven, Den Haag
Jaap de Vries, Breda
Rieneke de Vries, Den Bosch
Matty Vroegop, Groningen
Anne Wenzel, Rotterdam
Rob Wetzler, Utrecht
Jascha de Wilde, Amsterdam
Henk Wildschut, Amsterdam
Sinaya Wolfert, Amsterdam
Judith van IJken, Amsterdam
Mariska van Zutven, Tilburg
Ina van Zyl, Amsterdam

Bijdrage werkbudget bemiddelaars

Fiona de Bell, Amsterdam
Leentje Bedaux, Amsterdam
Ine Gevers, Utrecht
Marieke van Hal, Amsterdam
Renée Borgonjen, Haarlem
Hendrik Folkerts, Amsterdam
Darko Fritz, Amsterdam
Maaïke Gouwenberg, Amsterdam
Renske Janssen, Rotterdam
Caroline Nevejan, Amsterdam
Frank Ortmanns, Amsterdam
Daphne Pappers, Amsterdam
Matthias Pauwels, Rotterdam
Miguel Petchkovsky Morais, Amsterdam
Brigitte van der Sande Amsterdam
Frank van der Stok, Amsterdam
Mirjam van Tilburg, Rotterdam
Bianca Visser, Mâcher
Rieke Vos, Rotterdam

Basisstipendium

Marijn Akkermans, Amsterdam
Maddy Arkesteyn, Oisterwijk
Marjolijn van den Assem, Rotterdam
Atousa Bandeh Ghiasabadi, Amsterdam
Jowan van Barneveld, Sittard
Emily Bates, Amsterdam
Jasper de Beijer, Amsterdam
Justin Bennett, Den Haag
Anton Berghahn, Amsterdam
Aad Berlijn, Amsterdam
Herman van den Boom, Amsterdam
Kevin van Braak, Amsterdam
Hans Broek, Veenendaal
Persijn Broersen, Amsterdam
Lonnie van Brummelen, Amsterdam
Astrid Bussink, Amsterdam
Adam Colton, Haarlem
Franklin Creton, Amsterdam
Koen Delaere, Tilburg
Marieke van Diemen, Amsterdam
Jan van den Dobbelsteen, Eindhoven
Arthur Elsenaar, Groningen
Lernert Engelberts, Amsterdam
Hans Ensink op Kemna, Den Haag
Sophie Ernst, Bussum
Bojan Fajfric, Amsterdam
Geert van Fastenhout, Amersfoort
Wapke Feenstra, Rotterdam
Marianne Flotron, Amsterdam
Joris Geurts, Amsterdam
Kees Goudzwaard, Berchem
Dylan Graham, Amsterdam
Kaleb de Groot, Amsterdam
Bettie van Haaster, Amsterdam
Vincent Hamel, Amsterdam
Jeanne van Heeswijk, Rotterdam
Arjan van Helmond, Deurne
Pieter Hensen, Amsterdam
Allard van Hoorn, Amsterdam
Sharon Houkema, Amsterdam
Michael Jacklin, Amsterdam
Alex Jacobs, Rotterdam
Cuny Janssen, Amsterdam
Cor Jaring, Amsterdam
Remy Jungerman, Amsterdam
Xuan Kan, Amsterdam
Johan Kleinjan, Rotterdam
Klaas Kloosterboer, Amsterdam
Geer van der Klugt, Amsterdam
Pieter Koole, Rotterdam
Anna Lange, Den Bosch
Sjaak Langenberg, Den Bosch
Jeroen de Leijer, Tilburg
Hieke Luik, Enschede
Lucas Maassen, Eindhoven
Herman Makkink, Amsterdam
Oxana Malevanik, Amsterdam
Aldert Mantje, Amsterdam
Tirzo Martha, Curacao
Maurizio Martinucci, Amsterdam
Julie Mollenhauer, Amsterdam
Olaf Mooij, Rotterdam
Vesselina Nikolaeva, Utrecht
Theo Niekus, Amsterdam
Rinke Nijburg, Arnhem
Ronald Noorman, Amsterdam
Wendelien van Oldenborgh, Rotterdam
Fahrettin Örenli, Amsterdam
Peter Otto, Arnhem
Maria Pask, Amsterdam
Antonietta Peeters, Amsterdam
Stijn Peeters, Eindhoven
Rune Peitersen, Amsterdam
Vanessa Jane Phaff, Rotterdam

Marian Plug, Amsterdam
Sander Plug, Amsterdam
Barbara Polderman, Arnhem
David Powell, Amsterdam
Katja Prins, Amsterdam
Cornelius Rogge, Hall
Andrei Roiter, Amsterdam
Marjolein Rothman, Amsterdam
Etta Säfve, Amsterdam
Frank van der Salm, Rotterdam
Janine Schrijver, Rotterdam
Simon Schrikker, Rotterdam
Paul Segers, Eindhoven
Meinbert van Soest, Amsterdam
Machiel van Soest, Den Haag
Praneet Soi, Amsterdam
Wim Starkenburg, Hoorn
Elisabet Stienstra, Amsterdam
Elly Strik, Nuenen
Raymond Taudin Chabot, Amsterdam
Marjan Teeuwen, Den Bosch
Rosalina Theuws, Amsterdam
David Veldhoen, Amsterdam
Emo Verkerk, Den Helder
Ilse Versluijs, Den Haag
Barbara Visser, Amsterdam
Rob Voerman, Arnhem
Giny Vos, Amsterdam
Leen Vroegindewéij, Amsterdam
Dre Wapenaar, Rotterdam
Chikako Watanabe, Amsterdam
Marjolijn de Wit, Amsterdam

Publicatiesubsidie

Steven Aalders, Amsterdam
David Bade, Zaandam
Jan Banning, Utrecht
Paul Bogaers, Tilburg
Geert van de Camp, Rotterdam
André Dekker, Rotterdam
Ad van Denderen, Amsterdam
Wijnanda Deroo, Amsterdam
Fendry Ekel, Amsterdam
Wapke Feenstra, Rotterdam
Annie van Gemert, Nijmegen
Reinier Gerritsen, Amsterdam
Voebe de Gruyter, Vorst
Bernard Heesen, Leerdam
Elodie Hircyzuk, Amsterdam
Madelon Hooykaas, Amsterdam
Rob Hornstra, Utrecht
Folkert de Jong, Amsterdam
Floris van Keulen, Amsterdam
Katrin Korfmann, Amsterdam
Navid Nuur, Den Haag
Sjoerd van Oevelen, Amsterdam
Serge Onnen, Amsterdam
Bart Peters, Amsterdam
Adriaan van der Ploeg, Rotterdam
Jan van der Ploeg, Amsterdam
Willem Popelier, Utrecht
Angelique Raeven, Amsterdam
Liesbeth Raeven, Amsterdam
Ruud.Reutelingsperger, Rotterdam
Judith Rona, Amsterdam
Melle Smets, Rotterdam
Elly Strik, Nuenen
Andrea Stultiens, Nijmegen
Madje Vollaers, Rotterdam
Jan Maarten Voskuil, Haarlem
Hans Wilschut, Rotterdam
Pascal Zwart, Rotterdam

VORMGEVING

Startstipendium

Paula Arntzen, Arnhem
Philip Baber, Amsterdam
David James Bennewith, Amsterdam
Rosanne Bergsma, Huisen
Richard Boeser, Rotterdam
Ruben Broekhuis, Schiedam
Marie Burlot, Amsterdam
Boaz Cohen, Eindhoven
Hester van Dijk, Amsterdam
Veronica Ditting , Amsterdam
Anne ten Donkelaar, Amsterdam
Loes van Esch, Tilburg
Tomas Gabzdil Libertiny, Rotterdam
Bram Geenen, Utrecht
Ward van Gemert, Rotterdam
Willemijn de Greef, Utrecht
Elsien Gringhuis, Arnhem
Anne Hänni, Arnhem
Daphne Heemskerk, Rotterdam
Barbara Hennequin, Amsterdam
Iris van Herpen, Arnhem
Annemieke van der Hoek, Rotterdam
Dienke Jägerhofer, Zwolle
Anneke Jakobs, Utrecht
Jeremy Jansen, Amsterdam
Floris Kaayk, Den Haag
Bettina Maria Keller, Amsterdam
Maarten Kolk, Eindhoven
Liesbeth Labeur, Middelburg
Huub de Lang, Arnhem
Lotty Lindeman, Lexmond
Dimitri van Loenen, Velp
Katharina Ludwig, Eindhoven
Martine Mathijssen, Dongen
Hilde Meeus, Amsterdam
Patricia Neubauer, Amsterdam
Rob van den Nieuwenhuizen, Amsterdam
Selina Parr, Arnhem
Jimmy Paul van Rinsum, Amsterdam
Loes Riphagen, Schiedam
Anne Schaufeli, Arnhem
Simone Trum, Rosmalen
Thijs Verbeek, Amsterdam
Maaïke Verwijs, Breda
Johannes Verwoerd, Amsterdam
Elodie Visser, Eindhoven
Lucas van Vugt, Venlo
Henriette Waal, Amsterdam
Anke Weiss, Nieuw Vennep
Pien van Wetten, Ridderkerk
Leanne Wijnsma, Utrecht

Bijdrage werkbudget

Ruben Abels, Amsterdam
Christine Alberts, Amsterdam
Maarten Baas, Den Bosch
Kees Bakker, Bussum
Jaron Beekes, Amsterdam
Francisco van Benthum, Amsterdam
Jurgen Bey, Rotterdam
Harry Bloch, Amsterdam
Henriette Boerendans, Amsterdam
Irma Boom, Amsterdam
Jolanda van den Broek, Amsterdam
Andreia Costa, Rotterdam
Aleks Deurloo, Zwolle
Astrid van Engelen, Amsterdam
Jeroen Funke, Den Haag
Connie Groenewegen, Amsterdam
Joost Grootens, Amsterdam
Stanley Heinze, Amsterdam
Monique van Heist, Rotterdam

Brigitte Hendrix, Amsterdam
Peter van Hugten, Amsterdam
Claudy Jongstra, Spannum
Jan Jutte, Zutphen
Michiel Kassies, Amsterdam
Helena Klakocar, Tilburg
Niels Klavers, Amsterdam
Manon van Kouswijk, Amsterdam
Diana Krabbendam, Amsterdam
Erik Kriek, Amsterdam
Erna Kuik, Steenderen
Edith Kuyvenhoven, Amsterdam
Joris Laarman, Amsterdam
Martijn van der Linden, Rotterdam
Petra Lunenburg, Amsterdam
Rianne Makkink, Rotterdam
Dick Matena, Amsterdam
Nikola Nikolov, Wormerveer
Sam Peeters, Groningen
Boris Peeters, Den Haag
Ruudt Peters, Amsterdam
Rianne Petter, Rotterdam
Rene Put, Amsterdam
Robert van Raffe, Rotterdam
Harriët van Reek, Rotterdam
Wouter van Reek, Rotterdam
Erik Schreurs, Leiden
Christoph Seyferth, Wittem
Alexander van Slobbe, Amsterdam
Wieki Somers, Rotterdam
Karlijn Souren, Utrecht
Jan Taminau, Naarden
Paul Teng, Hoogvliet
Jaap van Triest, Amsterdam
Gerard Unger, Bussum
Erik Varekamp, Amsterdam
Dries Verhoeven, Amsterdam
Marloeke van der Vlugt, Amsterdam
Marga Weimans, Rotterdam
Doreen Westphal, Amsterdam

Bijdrage werkbudget bemiddelaars

William van Giessen, Arnhem
Karin van der Heiden, Utrecht
Frederike Huygen, Amsterdam
Richard van der Laken, Amsterdam
Jaap Lieverse, Amsterdam
Joost van der Steen, Arnhem
Pepijn Zurburg, Amsterdam

Studiebeurs

Bianca Ansems, Buckinghamshire
Steffie Christiaens, Parijs
Ireneo Ciammella, Den Haag
Danny Cremers, Londen
Moniek Driesse, Strijen
Ruby Hoette, Amsterdam
Elisa van Joolen, Amsterdam
Gijs Leijdekkers, Den Haag
Saskia Schijen, Londen
Els Woldhek, Utrecht

Praktijksubsidie

Onno Donkers, Rotterdam
Guido de Groot, Rotterdam
Katharina Gruijters, Amsterdam
Jola Hesselberth, Kaatsheuvel
Gerrie Hondius, Haarlem
Erik Kuiper, Utrecht
Richard Vijgen, Arnhem
Marjet Wessels Boer, Amsterdam
Roger Willems, Amsterdam

Publicatiesubsidie VG

David James Bennewith, Amsterdam
Pierre Derks, Den Haag
Hans Gremmen, Amsterdam
Piet 't Hoen, Amsterdam
Walter Nikkels, Dordrecht
Ootje Oxenaar, Barrington
Joost Pollmann, Haarlem

BOUWKUNST

Startstipendium

Saskia Beer, Stadskanaal
Thijs van Bijsterveldt, Amsterdam
Max Cohen de Lara, Amsterdam
Geert Das, Den Bosch
Lubomir Georgiev, Rotterdam
Martijn de Geus, Delft
Sascha Glasl, Amsterdam
Tjeerd Haccou, Amsterdam
Elza Heemskerk, Rotterdam
Hedwig Heinsman, Amsterdam
Alexander Herrebout, Middelburg
Olivier van den Hoven, Rotterdam
Hoda Khanbani, Rotterdam
Robert-Jan de Kort, Den Haag
Finbarr McComb, Amsterdam
Erik Moedersheim, Rotterdam
David Mulder, Amsterdam
Simone Pizzagalli, Rotterdam
Bas van der Pol, Maastricht
Rolf Reichardt, Utrecht
Nadine de Ripainsel, Rotterdam
Stephan Schagen, Amsterdam
Immanuel Sirron-Kakpor, Vleuten
Pieter Sprangers, Rotterdam
Richard Verbruggen, Maastricht
Margreet van der Vlies, Amsterdam
Gerwin Jan de Vries, Utrecht
Roderik van der Weijden, Utrecht

Bijdrage werkbudget

Annemarie van den Berg, Rotterdam
Ben van Berkel, Amsterdam
Eelco Dekker, Rotterdam
Henk Engel, Delft
Mikel van Gelderen, Amsterdam
Thomas Gillet, Rotterdam
Hans Ibelings, Amsterdam
Jessica Hammarlund Bergmann, Amsterdam
Cecilia Hendrixx, Amsterdam
Tara Karpinski, Amsterdam
Rien Korteknie, Rotterdam
Neville Mars, Rotterdam
Hans Meijer, Delft
Paul Michielsen, Baarle-Nassau
Jan Willem Petersen, Amsterdam
Jelle Post, Amsterdam
Daan Roggeveen, Amsterdam
Oliver Sack, Amsterdam
Mechthild Stuhlmacher, Rotterdam
Paul Toornend, Amsterdam
Gert Jan te Velde, Rotterdam
Endry van Velzen, Rotterdam
Klaas Waarheid, Den Haag
Jurjen Zeinstra, Amsterdam
Bijdrage werkbudget bemiddelaars
Harry den Hartog, Nieuw Beijerland
Michiel Hulshof, Amsterdam
Beata Labuhn, Oegstgeest

Studiebeurs

Sanne van den Breemer, Rotterdam
Jeroen Janssen, Roggel
Jeroen Linnebank, London
Jan Nauta, London
Tom Vandeputte, London

Praktijksubsidie

Floris Cornelisse, Rotterdam
Mark Groen, Amsterdam
Ninke Happel, Rotterdam
Furkan Köse, Amsterdam
Arno van der Mark, Amsterdam
Serge Schoemaker, Amsterdam

Publicatiesubsidie

Mark Hemel, Amsterdam
Annette Marx, Eindhoven
Malkit Shoshan, Amsterdam
Gerrit Smienk, Acquoy
Ady Steketee, Eindhoven
Wilfried van Winden, Delft

Aan deze lijst kunnen geen rechten worden ontleend

Eerste uitzending 4 Art: Hans den Hartog Jager met Maria Roosen

NIEUWE SERIE 4 ART VAN START

Half september is de tweede serie van het televisieprogramma 4 Art van start gegaan, een samenwerking tussen het Fonds BKVB en de AVRO.

In 4 Art geven vier gerenommeerde kunstcritici hun eigen kijk op hedendaagse kunst. Bart Rutten (conservator Stedelijk Museum Amsterdam), Ann Demeester (directeur kunstencentrum De Appel), Valentijn Byvanck (directeur Nationaal Historisch Museum) en Hans den Hartog Jager (kunstcriticus en schrijver) bezoeken ateliers, musea, beurzen of galeries. Ze nemen de kijker wekelijks mee naar het werk van een kunstenaar, dat op het moment van uitzenden ergens te zien is. In de eerste weken komt achtereenvolgens het werk van Maria Roosen, Gert-Jan Kocken, Ina van Zyl, Job Koelewijn, Marien Schouten en Stansfield/Hooykaas aan bod. 4 Art maakt deel uit van AVRO Kunstuur dat elke zaterdag tussen 17-18 uur wordt uitgezonden via Ned 2. In oktober verschijnt een dvd-box met daarop alle 35 afleveringen uit de eerste serie.

NIEUWS AGENDA TOEGEKEND TENTOONSTELLINGEN & DEBATTEN LEESTAFEL DIRECT AANVRAGEN

FOONDS VOOR
BEELDENDE KUNSTEN
VORMGEVING
EN BOUWKUNST

Subsidies
Tijdelijke regelingen
Ateliers
Pilotprojecten
Culturele diversiteit
Studietoelagen
Fondsprizen
Over het Fonds

TJDELIJKE REGELINGEN

TAX-vistoclopfonds
Gamafonds
Kunstenaars en Televisie
Kunstenaars en School
Strips I Documentaire fotografie
Masterclasses

NIEUWS

Edzard Mik, Koolhaas in Beijing

Op 27 september is de presentatie van het vijfde deel in de reeks essays die in opdracht van het Fonds BKVB worden geschreven. Auteur Edzard Mik schreef een prikkelend essay met als titel Koolhaas in Beijing. Het essay wordt gepresenteerd met een debatbijeenkomst in De Balie.

[lees meer](#)

Vacature voorzitter commissie stimulerings subsidies

Wegens het verlopen van de tweede benoemingstermijn van de huidige voorzitter zoekt het Fonds BKVB per 1 januari 2011 een voorzitter commissie stimuleringssubsidies voor 32-36 uur per week.

[lees meer](#)

Gesprekken over mogelijke fusie

Het Fonds BKVB en de Mondriaan Stichting voeren gesprekken over een mogelijke fusie. Beide

MEER NIEUWS

Vacatures commissieleden Beeldende Kunst

Per 1 januari 2011 ontstaan er bij de subcommissie...

Een geestrijke samenleving

Onlangs verscheen bij De Groene een extra bijlage bij de...

[nieuwsarchief](#)

NIEUWSBRIEF

Twee keer per jaar verschijnt de Nieuwsbrief van het Fonds BKVB. Deze Nieuwsbrief ontvangt u thuis per post. Daarnaast is er regelmatig een digitale mailing met het laatste nieuws: 'Fonds Nieuws'.

[aanmelden](#)

WWW.TWITTER.COM/FONDSBKVB

#Fonds BKVB nog op zoek naar voorzitter met brede kennis van de hedendaagse beeldende kunst, vormgeving en bouwkunst. <http://bit.ly/cUjCrW>

2 days ago

Volg het Fonds BKVB via www.fondsbkvb.nl

Digitale nieuwsbrief ontvangen? Aanmelden kan via homepage www.fondsbkvb.nl

Colofon

Redactie: Mirjam Beerman, Lex ter Braak

Tekst: Joanne Dijkman, Nathalie Hartjes, Edwin Zwakman en namens Fonds BKVB: Lex ter Braak, Anne Hoogewoning, Mirjam Beerman, Gert Jan Pos, Özkan Gölpinar, Annelies Kuiper

Foto cover: Marseille, cité Bellevue, 2001. foto: Steven Wassenaar

Vormgeving: 75B, Rotterdam
Druk: Veenman Drukkers, Rotterdam
ISSN: 1570-4238

Amsterdam, september 2010

Aan de tekst in deze Nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend. De mening van derden komt niet noodzakelijk overeen met de standpunten van het Fonds BKVB. Het Fonds BKVB heeft getracht aan alle auteursrechtelijke verplichtingen te voldoen. Voorzover iemand echter meent alsnog rechthebbende te zijn, kan deze zich tot het Fonds BKVB wenden.

Voor meer informatie:
Fonds BKVB
Tel 020 5231523
post@fondsbkvb.nl
www.fondsbkvb.nl

postadres:
Postbus 773
1000 AT Amsterdam

foto: Olga Westrate

F

FONDS VOOR
BEELDENE KUNSTEN
VORMGEVING
EN BOUWKUNST

Het Fonds BKVB zoekt leden voor de subcommissie beeldende kunst

Zie www.fondsbkvb.nl voor meer informatie
Reageren kan tot 1 oktober 2010